

*KATALOG PITANJA IZ GEOGRAFIJE ZA UČENIKE
SEDMOG RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE*

**Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona
septembar 2023**

Katalog pitanja iz Geografije za pripremu učenika VII razreda osnovnih škola za takmičenje

Godina: 2023.

Izdavač: Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona

Bosne Srebrene br. 119

75 000 Tuzla

www.pztz.ba

Komisija za izradu kataloga pitanja iz predmeta Geografija za potrebe učenika VII razreda osnovnih škola, imenovana je od strane direktora Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona Rješenjem broj: 21/1-34-8523/23 dana 11.04.2023. godine, te je radila u sastavu:

1. Medira Čulum, predsjednik (Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona),
2. Amir Šehić, član (JU OŠ “Banovići”, Banovići),
3. Alisa Ćudić, član (JU Prva osnovna škola Srebrenik),
4. Naida Bećirović, član (JU OŠ “Šerići” Šerići, Živinice)
5. Miralem Sakić, član (JU OŠ “Vukovije” Vukovije, Kalesija)
6. Mirela Đulović, član (JU OŠ “Edhem Mulabdić” Međida Donja, Gradačac),
7. Midhat Golać, član (JU OŠ “Čelić” Čelić),
8. Anđelina Sulejmanović, član (JU OŠ “Jala” Tuzla)
9. Borjana Petrović-Vilušić, član (JU OŠ “Sveti Franjo” Tuzla).

Katalog će biti objavljen na stranici Pedagoškog zavoda, te putem maila dostavljen svim osnovnim školama sa područja Tuzlanskog kantona.

Katalog nije namijenjen za prodaju!

Uvodna riječ autora

Poštovani učenici i kolege nastavnici, katalog pitanja iz predmeta Geografija nastao je iz praktične potrebe, prvenstveno kao vodič nastavnicima u procesu pripremanja učenika osnovnih škola za takmičenja, ali se također može koristiti i za potrebe u redovnoj nastavi. Kroz katalog ispitnih pitanja vrši se racionalna sistematizacija nastavnog gradiva, te se kroz izradu raznovrsnih kataloških pitanja postiže i temeljni cilj pripreme i realizacije, kako nastave, tako i priprema za takmičenja. Sva navedena pitanja su koncipirana na osnovu važećeg Nastavnog plana i programa za sedmi (VII) razred osnovne škole. Katalog se sastoji od različitih tipova pitanja podijeljenih u tri nivoa: niži, srednji i viši. Pokušali smo napraviti i određeni iskorak, te smo ubacili i nekolicinu pitanja koja su izrađena na principu PISA zadataka.

Nadamo se da će vam ovaj katalog olakšati pripremu za takmičenje, ali isto tako želimo naglasiti da izbjegavate učenje pitanja i odgovora napamet, da bismo eliminisali eventualne nesuglasice ukoliko neko od pitanja na testu ne bude identično postavljeno kao u ovom katalogu. Geografija je kompleksna nauka, da je prosto nemoguće sve obuhvatiti i napisati u jednom ovakvom izdanju.

U narednom periodu sigurno ćemo raditi na poboljšanju i dopuni ovog kataloga, a vas molimo ukoliko dotad uočite neke greške, da nam ih dostavite putem maila Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona.

Autori

Tuzla, septembar 2023. godine

SADRŽAJ

I Evropa - općenito, prirodne i društvene odlike.....	1
II Sredozemlje - općenito i Južna Evropa.....	7
III Jugozapadna Azija.....	15
IV Afričko Sredozemlje - Sjeverna Afrika.....	20
V Zapadna Evropa.....	25
VI Sjeverna Evropa.....	31
VII Srednja Evropa.....	39
VIII Istočna Evropa i azijski dio Rusije.....	45
IX Literatura/Izvori.....	58

I EVROPA - općenito, prirodne i društvene odlike

Dopuni:

1. Granicu Evrope i Azije u dijelu između Sjevernog ledenog mora i Kaspijskog jezera čine: _____ i _____.
2. Poredajte pet najvećih evropskih država po površini od najveće prema najmanjoj:
1- _____,
2- _____,
3- _____,
4- _____,
5- _____.
3. Lednička jezera najčešće susrećemo u podnožjima _____, ali ih ima jako puno i u nizijama _____. Primjeri takvih jezera su _____ i _____ u Alpama i _____ u Rusiji.
4. Najveći dio obale u sjevernoj Evropi ostaje nezaleđen tokom zime zahvaljujući klimatskom faktoru: _____.
5. Zašto je sredozemna klima u Evropi ograničena na uski pojas uz Sredozemno more? _____.
6. Najveća vještačka jezera u Evropi nalaze se na rijeci _____, a najpoznatija su: _____ i _____ jezero.
7. Evropu od Afrike razdvaja _____ more i _____ more uz.
8. Najduža evropska rijeka je _____ koja pripada _____ slivu.
9. Najzapadniji poluotok Evrope je _____ poluotok.
10. Najprometnija rijeka Evrope je rijeka _____ koja izvire u (navesti naziv države) _____, a njeno ušće u _____ more nalazi se u _____ (navesti naziv države).
11. Navedene rijeke razvrstaj prema obliku ušća:
Dunav, Temza, Laba(Elba), Volga
Ušće (delta): _____ i _____.
Ušće (estuarij): _____ i _____.
12. Uz biljnu zajednicu upisati odgovarajući tip klime:
a) Makija - _____
b) Tajga- _____
c) Tundra- _____
d) Stepa - _____
13. Najsjeverniji glavni grad u Evropi je _____.

14. Koji se zvanični jezici govore u navedenim državama:

Švicarska: _____, _____, _____ i _____.

Belgija: _____, _____ i _____.

Luksemburg: _____, _____ i _____.

15. Prelaz s visoke rodnošći i smrtnosti na nisku rodnošć i smrtnost naziva se:

_____.

Poveži:

16. Povežite obilježje privrednog razvoja s prostornom cjelinom:

_____ najbolji uvjeti za turizam	a) Istočna Evropa
_____ 1.industrijska revolucija	b) Zapadna Evropa
_____ izvoz nafte i gasa	c) Južna Evropa

17. Povežite parove tako da navedenim državama pridružite odgovarajuće narode koji čine većinu stranih doseljenika u njima (jedno slovo je višak):

a) Francuska	_____ Turci
b) Italija	_____ Indijci
c) Velika Britanija	_____ Alžirci
d) Njemačka	

18. Povežite sektor privrede s odgovarajućim djelatnostima:

_____ I primarni sektor	a) rudar
_____ II sekundarni sektor	b) trgovac
_____ III tercijarni sektor	c) nastavnik
_____ IV kvartarni sektor	d) ribar

19. Svakoj reljefnoj cjelini dodaj odgovarajuću planinu:

_____ mlada Evropa	a) Alpe
_____ stara Evropa	b) Rodopi
	c) Dinaridi
	d) Apenini
	e) Ardeni
	f) Ural

20. Spojite grad i rijeku na kojoj se nalazi:

_____ Sena	a) Budimpešta
_____ Vltava	b) Rim
_____ Dunav	c) Prag
_____ Tibar	d) Pariz

21. Navedene države razvrstaj u tabeli na one koje jesu i one koje nisu članice EU:

Velika Britanija, Island, Bugarska, Norveška, Grčka, Rumunija

Članice EU	Nisu članice EU

22. U tabeli dopuni glavni grad ili državu:

Glavni grad	Država
La Valeta	
	Estonija
Čišinau	
	Švicarska

23. Povežite parove tako da navedenim pojmovima pridružite odgovarajuća slova tako da spojite državu i pismo koje se u njoj koristi:

a) Bosna i Hercegovina	_____ ćirilica
b) Grčka	_____ grčki alfabet
c) Ruska Federacija i Bugarska	_____ latinica
d) Švedska i Njemačka	_____ latinica i ćirilica

24. Povežite rijeke sa njihovim slivovima:

a) Rona	_____ Egejski sliv
b) Marica	_____ Baltički sliv
c) Odra	_____ Kaspijski sliv
d) Ural	_____ Sredozemni sliv

25. Povežite geografske prostore s pripadajućim državama i njihovim oblicima upisivanjem jednog slova i jednog broja na crte ispred njih:

_____ Balaton	A- Francuska	1-planinski vrh
_____ Garona	B- Mađarska	2-jezero
_____ Peloponez	C- Velika Britanija	3-rijeka
_____ Ben Nevis	D- Grčka	4-poluotok

26. Povežite vulkan sa prostorom na kojem se nalazi:

_____ Hekla	1. Tirensko more
_____ Stromboli	2. Island
_____ Vezuv	3. Apeninski poluotok
_____ Etna	4. Sicilija

27. Povežite narode s pripadajućim državama i njihovim grupama upisivanjem jednog slova i jednog broja na crte ispred njih:

_____ Flamanci	A-Bosna i Hercegovina	1-Ugro-finci
_____ Hrvati	B-Španija	2-Slaveni
_____ Finci	C-Belgija	3-Romani
_____ Katalonci	D-Finska	4-Germani

28. Migracije na prostoru Evrope odvijale su se u nekoliko valova. Spoji iseljenički val sa prostorom kojeg je najviše pogodio:

_____ velika geografska otkrića (16.stoljeće)	1. Bosna i Hercegovina
_____ prelaz iz 19. u 20. stoljeće	2. Zapadna Europa
_____ 1992.-1995.godina	3. Sredozemlje (Italija)

29. Na prostoru Evrope žive brojni narodi. Spoji narod sa državom u kojoj predstavlja značajan dio stanovništva:

_____ Baski	1. Španija i Francuska
_____ Velšani	2. Ujedinjeno Kraljevstvo
_____ Turci	3. Rusija
_____ Laponci	4. Finska
_____ Tatari	5. Bugarska

30. Spoji klimatski tip sa područjem u kojem je zastupljena:

_____ sredozemna klima	1.sjeverne obale Crnog mora i Prikaspijska nizija
_____ atlantska ili okeanska klima	2.krajnji sjever Europe
_____ umjereno-kontinentalna klima	3.istočna Europa
_____ kontinentalna klima	4.djelovi zapadne, srednje i jugoistočne Europe
_____ polarna klima	5.obala Atlantskog okeana
_____ stepska klima	6.uski priobalni pojas Sredozemnog mora

Zaokruži:

31. Površinom najveća evropska regija je:

- a) Zapadna Evropa b) Istočna Evropa c) Srednja Evropa d) Južna Evropa

32. Koji moreuz povezuje Egejsko i Mramorno more:

- a) Bosfor b) Gibraltar c) Dardaneli d) Skagerak

33. Koja od navedenih zemalja ima najveći prirodni priraštaj stanovništva:

- a) Hrvatska b) Slovenija c) Austrija d) Albanija

34. Koja od navedenih paralela ili uporednica presijeca evropsko kopno:

- a) Sjeverni povratnik b) Ekvator c) Sjeverni polarnik d) Niti jedan od navedenih

35. Koja od navedenih evropskih zemalja je najveći proizvođač vina?

- a) Hrvatska b) Grčka c) Italija d) Njemačka

36. Kojoj grupi naroda pripadaju Albanci i Grci?

- a) Slaveni b) Romani c) Germani d) Niti jednoj od spomenuti

37. U religijskoj strukturi stanovništva u Litvaniji najviše su zastupljeni:

- a) Pravoslavci b) Muslimani c) Katolici d) Protestanti

38. Koja od navedenih država ima najveći BDP po stanovniku:

- a) Španija b) Švedska c) Velika Britanija d) Mađarska

39. U Evropi su najrazuđenije obale:

- a) Baltičkog mora b) Crnog mora c) Norveškog mora d) Sjevernog mora

40. Koja od navedenih zemalja ima najveću gustinu naseljenosti?

- a) Njemačka b) Francuska c) Monako d) Švedska

41. Područja sa niskom travom i plodnim zemljištem u Istočnoj Europi nazivaju se:

- a) tajga b) tundra c) makija d) stepa

Katalog pitanja iz geografije

42. Među navedenim nizijama zaokružite one koje se nalaze uz istu rijeku:
a) Andaluzijska nizija b) Panonska nizija c) Padska nizija d) Vlaška nizija
43. Koje od navedenih rijeka izvire u Alpama?
a) Visla b) Rona c) Dunav d) Rajna
44. Kroz koje od navedenih gradova protiče rijeka Dunav?
a) Berlin b) Varšava c) Bratislava d) Bern
45. Zaokružite zemlje koje su republike po državnom uređenju?
a) Švedska b) Francuska c) Irska d) Belgija

Geografske karte:

46.

Na geografskoj karti su označeni mora (slovima) i prolazi (moreuzi, vrata, kanali)- brojevima:

1. Zamislite da putujete brodom od Neuma do Štokholma:

a) Kojim ćete morima i okeanima ploviti:

A- _____ more, B- _____ more,
C - _____ more, D- _____ okean,
E- _____ more, F- _____ more.

b) Kroz koje ćete morske prolaze (moreuze, vrata, kanale) proći:

1- _____, 2- _____,
3- _____, 4- _____,
5- _____, 6- _____,
7- _____.

47.

a) U kružice upiši brojeve za sljedeće planine i gorja:

1. Skandinavsko gorje
2. Ural
3. Alpe
4. Pirineji
5. Dinaridi
6. Apenini

b) Prema brojevima u kvadratiću upiši nazive otoka:

1 _____	2 _____
3 _____	4 _____

c) Prema slovima upišite nazive nizija:

A _____	B _____
C _____	D _____
E _____	F _____

48.

Na osnovu geografske karte Europe na kojoj su ucrtane granice tektonskih ploča odgovori koja europska regija ima najveću vjerovatnoću da je pogode razorni zemljotresi:

1. Južna Europa
2. Zapadna Europa
3. Sjeverna Europa
4. Istočna Europa

II SREDOZEMLJE - općenito i Južna Evropa

Dopuni:

1. Sredozemno more se nalazi između _____ kontinenta na sjeveru, _____ na istoku i _____ na jugu.
2. Sredozemno more je sa Atlantskim okeanom povezano _____ moreuzom, s Indijskim okeanom preko _____ kanala i _____ mora, a sa Crnim preko moreuza _____, _____ mora i moreuza _____.
3. Mediteran ili Sredozemlje obuhvata Sredozemno more sa njegovim otocima, a to su: _____, _____, _____, _____, _____, _____ i _____.
4. Najsjevernija tačka Mediterana je u podnožju _____, najzapadnija tačka je rt _____, a na istoku i jugu prirodne granice Mediterana su pustinje _____ i _____.

Katalog pitanja iz geografije

5. Mediteran nazivamo „kolijevka čovječanstva“ jer su na ovom području nastale prve svjetske civilizacije, a to su: _____, _____, _____, _____, _____.
6. Područje Mediterana prostire se na tri kontinenta i obuhvata _____ Evropu, _____ Aziju i _____ Afriku.
7. Otoci i poluotoci podijelili su Sredozemno more na manja mora, a to su: _____, _____, _____, _____, _____.
8. Navedi uz koje rijeke su nastale ove nizije
- a) Padska _____
 - b) Vlaška _____
 - c) Andaluzija _____
 - d) Aragonija _____
 - e) Marička _____
9. Rijeke Pirinejskog poluotoka su _____, _____, _____, _____, _____.
10. Litoralizacija je _____.
11. Španija zahvata _____ dio Pirinejskog poluotoka. Reljef je _____. U središnjem dijelu se nalazi visoravan _____.
12. U Španiji su zastupljene klime: sjever- _____, jug- _____ i unutrašnjost _____.
13. Španiji pripadaju _____ otoci u Sredozemnom moru i _____ u Atlantskom okeanu.
14. Portugal zahvata manji, _____ dio _____ poluotoka, pripadaju mu _____ otoci i arhipelag _____ u _____.
15. Najpoznatiji portugalski izvozni proizvod je _____.
16. Kneževina Andora nalazi se u _____ između _____ i _____. Glavni grad je _____.
17. Malta se prostire na otocima _____, _____, _____. Glavni grad je _____, a glavni izvor prihoda _____.
18. Koloseum je _____ u Rimu. Izvorno je nazvan _____. U Koloseumu su održavane _____ borbe, a mogao je primiti _____ gledalaca.
19. Najznačajnije industrijsko područje Italije nalazi se između gradova _____, _____ i _____.

20. Etnički sastav stanovništva Španije je složen, najbrojniji su _____ zatim _____ te _____, _____ i _____.
21. Najveća industrijska područja Španije su _____, _____ i okolica _____.
22. Balkanski poluotok zahvata _____ dijelove evropskog kontinenta. Prostire se između _____ i _____ mora na zapadu, _____ na jugu i _____ mora na istoku.
23. Rijeke Balkanskog poluostrva pripadaju sljedećim slivovima: _____, _____, _____ i _____.
24. Albaniji pripadaju dijelovi jezera _____, _____, _____.
25. Najveće jezero na Balkanskom poluostrvu je _____.
26. Hrvatska se u reljefnom pogledu dijeli na: _____, _____ i _____.
27. Najveća rijeka Makedonije je _____ teče prema _____ moru.
28. U reljefu Crne gore razlikujemo dvije cijeline _____ i _____, najveća rijeka je _____, a najveće jezero _____.
29. Rodopske planine sačinjene su iz tri planinska masiva _____, _____ i _____.
30. Plitvička jezera nastala su na rijeci _____, a po vrsti pripadaju _____ jezerima.

Poveži:

31. Poveži stare civilizacije sa mjestom na kojem su nastale:

a) Sumerska _____	1. Evropa
b) Egipatska _____	2. Azija
c) Grčka _____	3. Afrika

32. Poveži pojmove

1. razrušenost _____	A- potopljena ušća rijeka
2. maritimnost _____	B- raščlanjenost obale sa zalivima, poluotocima
3. estuari _____	C- povezanost kopna i mora i utjecaj mora na kopno
4. delte _____	D- razgranata riječna ušća

33. Navedene države svrstaj u tabelu na one koje jesu i one koje nisu članice EU:
Makedonija, Španija, Albanija, Italija, Rumunija, Crna Gora, Hrvatska, BiH

članice EU	nisu članice EU

34. Poveži rijeku sa nizijom kojoj pripada

a) Aragonija _____	1. Po
b) Andaluzija _____	2. Ebro
c) Padska nizija _____	3. Dunav
d) Vlaška nizija _____	4. Gvadalkivir

35. Poveži rijeku i grad kroz koji protiče.

a) Tibar _____	1. Porto
b) Dunav _____	2. Lisabon
c) Sava _____	3. Beograd
d) Duro _____	4. Zagreb
e) Taho _____	5. Rim

36. Poveži grad sa državom u kojoj je smješten:

a) Budva _____	1. Rumunija
b) Plovdiv _____	2. Hrvatska
c) Novi Sad _____	3. Crna Gora
d) Temišvar _____	4. Bugarska
e) Split _____	5. Srbija

37. Poveži vulkane Južne Evrope sa područjem na kojem se nalaze

a) Etna _____	1. na istoimenom otoku
b) Stromboli _____	2. Sicilija
c) Vezuv _____	3. kod grada Napulja

38. Poveži rijeku sa državom kroz koju protiče.

a) Neretva _____	1. Makedonija
b) Tara _____	2. BiH
c) Vardar _____	3. Albanija
d) Drim _____	4. Crna Gora

39. Poveži jezero sa državom u kojoj se nalazi.

a) Dojransko _____	1. Hrvatska
b) Komo _____	2. BiH
c) Vransko _____	3. Italija
d) Prokoško _____	4. Makedonija

40. Poveži državu sa glavnim gradom.

a) Španija _____	1. Atina
b) Bugarska _____	2. Valeta
c) Malta _____	3. Madrid
d) Grčka _____	4. Sofija

41. Poveži otoke sa državom kojoj pripadaju.
a) Baleari _____	1. Portugal
b) Sicilija _____	2. Španija
c) Azorski otoci _____	3. Hrvatska
d) Korčula _____	4. Italija
42. Poveži rijeku sa morem ili okeanom u koji se ulijeva:
a) Taho-Težo _____	1. Jadransko more
b) Vardar _____	2. Sredozemno more
c) Neretva _____	3. Egejsko more
d) Ebro _____	4. Atlantski okean
43. Poveži geografski prostor sa pripadajućom državom.
a) Hrvatska _____	1. Pindsko gorje
b) Grčka _____	2. Plitvička jezera
c) Španija _____	3. Padska nizija
d) Italija _____	4. Andaluzija
44. Poveži rijeku sa njenim glavnim slivom.
a) Duro _____	1. sliv Sredozemnog mora
b) Po _____	2. sliv Crnog mora
c) Drina _____	3. sliv Atlantskog okeana
45. Poveži državu sa poluotokom na kojem se nalazi
a) Albanija _____	1. Pirinejski poluotok
b) Vatikan _____	2. Balkanski poluotok
c) Portugal _____	3. Apeninski poluotok

Zaokruži:

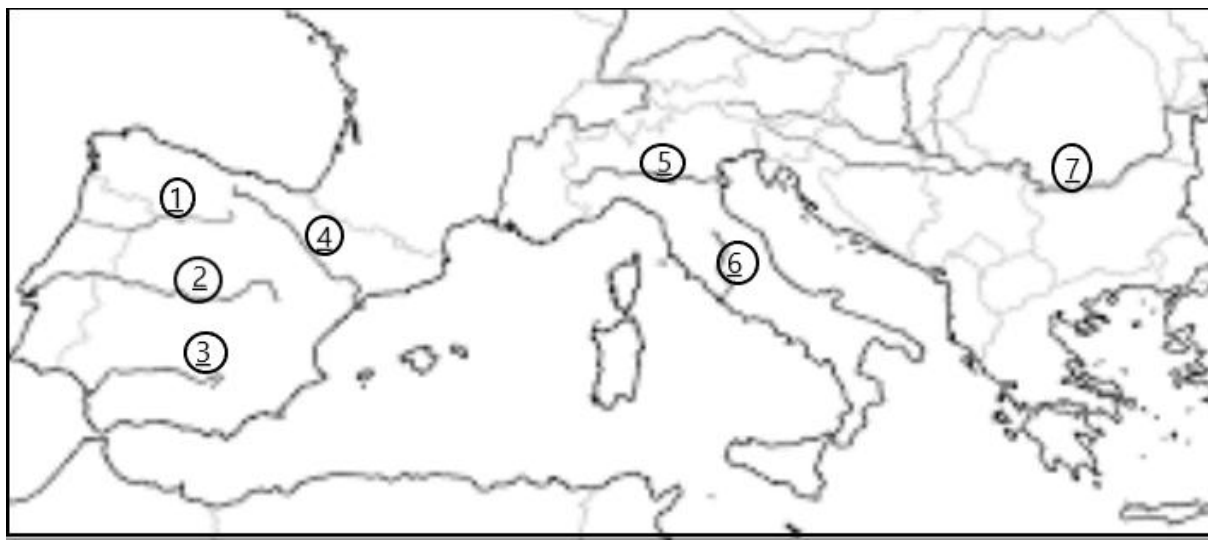
46. Mezeta je visoravan u :
- a) Portugalu b) Francuskoj c) Italiji d) Španiji
47. Najveću površinu i najveći broj stanovnika na Balkanskom poluostrvu ima:
- a) Hrvatska b) Grčka c) Bugarska d) Rumunija
48. Okupljanje stanovništva i privrede uz obale mora naziva se
- a) tranzicija b) urbanizacija c) litoralizacija d) inflacija
49. Morski prolaz između Tunisa i Sicilije zove se:
- a) Gibraltarski b) Sicilijanski c) Korintski d) Mesinski
50. Na koje more izlazi San Marino?
- a) Jonsko b) Jadransko c) nema izlaz na more d) Tirensko
51. U kojoj od navedenih država se nalazi toranj u Pisi(Pizi)?
- a) Italija b) Španija c) Vatikan d) Hrvatska

Katalog pitanja iz geografije

52. U kojoj od navedenih država se nalaze Kornati?
a) Grčka b) Hrvatska c) Italija d) Crna Gora
53. Najveća luka u Bugarskoj je:
a) Burgas b) Varna c) Sofija d) Bukurešt
54. Albanija u prevodu znači Zemlja:
a) straha b) tišine c) neba d) orlova
55. Makedonija graniči sa kojom od navedenih država:
a) Rumunijom b) Hrvatskom c) Bugarskom c) Slovenijom
56. Koji od navedenih gradova se ne nalazi u Hrvatskoj?
a) Pula b) Karlovac c) Varaždin d) Zemun
57. U kojem gradu je središte automobilske industrije FIAT?
a) Torino b) Rim c) Napulj d) Trst
58. Na desnoj obali koje rijeke se nalazi Vatikan?
a) Po b) Tibar c) Arno d) Tronto
59. U kojoj od navedenih država se nalazi Maursko graditeljsko djelo Alhambra?
a) Italiji b) Portugalu c) Španiji d) Hrvatskoj
60. Rijeka Vrbas se ulijeva u:
a) Savu b) Drinu c) Sanu d) Jadransko more

Geografske karte:

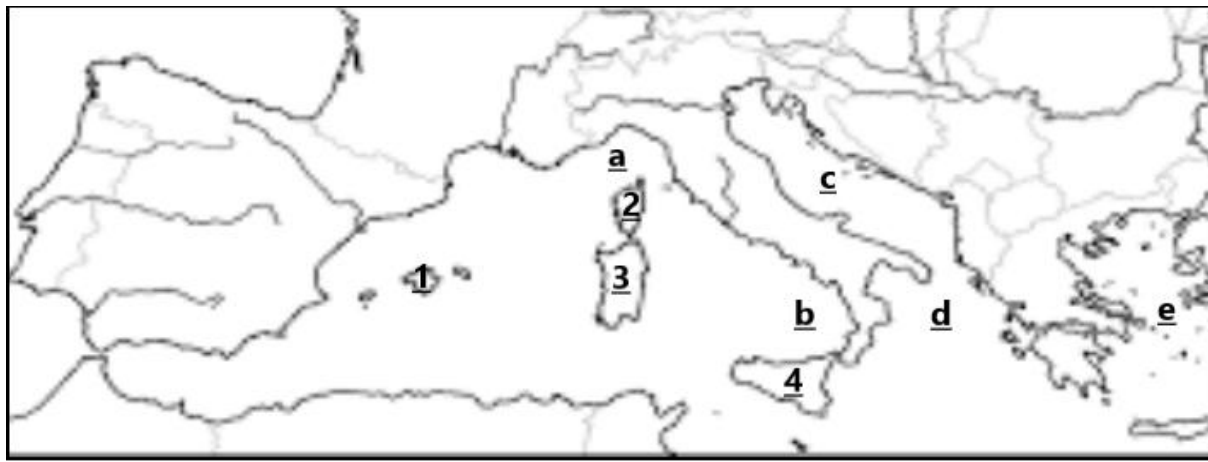
61. Na karti Južne Evrope, brojevima od 1 do 7 označene su rijeke ove regije. Na linije ispod karte upišite njihova imena.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

5. _____
6. _____
7. _____

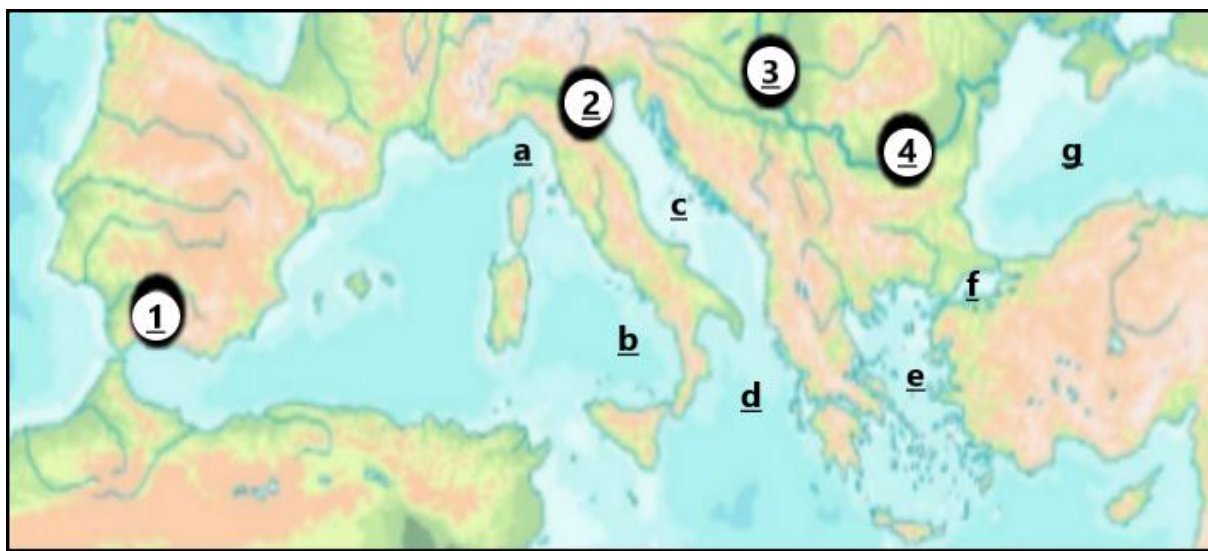
62. Na karti Južne Evrope brojevima od 1 do 4 označeni su otoci u Sreozemnom moru, a slovima a,b,c,d mora koja okružuju Italiju. Upišite imena otoka i mora na linije ispod karte.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

63. Na karti Južne Evrope brojevima od 1 do 4 označene su nizije, a slovima a, b, c, d, e, f i g mora. Na linije ispod karte upišite njihova imena.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____

64. Na karti Južne Evrope brojevima od 1 do 9 označena su mlada nabrana gorja, na linije ispod karte upišite njihova imena.

1. _____
 3. _____
 5. _____
 7. _____
 9. _____

2. _____
 4. _____
 6. _____
 8. _____

Pitanje za razmišljanje:

65. Pažljivo pročitajte test o Apeninskom poluotoku i Italiji, riješi zadatak kao što je napisano u uputstvu. U tekstu ima netačnih tvrdnji u rečenicama, u tabelu ispod teksta upišite netačan pojam i kako teba da pravilno piše, tj tačan pojam.

TEKST:

Italija se većim dijelom svoje teritorije nalazi na Apeninskom poluotoku, između Jadranskog, Jonskog, Mramornog i Tirenskog mora. Na Apeninskom poluotoku, osim Italije nalaze se i dvije male dražave, a to su Vatikan i Malta. Središnji i južni dijelovi Italije podložni su zemljotresima. Na ovom području nalaze se vulkani: Etna, Hekla i Vezuv. Najveća italijanska rijeka je Tibar, a manje su: Arno, Tronto, Sangro i dr.

U podnožju Alpi leže velika lednička jezera: Garda, Mađore, Bodensko i Iseo.

NETAČAN POJAM	TAČAN POJAM

III Jugozapadna Azija

Dopuni:

1. U prazna polja tabele upiši odgovarajuće pojmove:

Iran	
	Ankara
Sirija	
	Rijad
Irak	

2. Označi određenim simbolom (x) koji narodi žive u kojoj državi:

Narodi	Izrael	Iran	Kuvajt
Jevreji			
Arap			
Perzijanci			

3. Tri reljefne cjeline u Jugozapadnoj Aziji su: _____ i _____.

4. Oaze su _____.

5. Dvije najveće rijeke Jugozapadne Azije su _____ i _____.

6. Mrtvo more ima najveći _____, a nalazi se 392m _____.

7. Jugozapadna Azija je _____ naseljena.

8. Na prostoru Jugozapadne Azije razvile su se stare civilizacije: _____, _____, _____ i _____.

9. Obrazovna struktura stanovništva Jugozapadne Azije je _____, jer je veliki broj _____.

Katalog pitanja iz geografije

10. Poljoprivredna područja Jugozapadne Azije su : _____,
_____, _____ i
_____.

11. U Jugozapadnoj Aziji tradicionalno su razvijeni _____ i
_____.

12. Najplodnije zemljište u Jugozapadnoj Aziji nalazi se u _____.

13. U Jugozapadnoj Aziji vladaju sljedeći tipovi klime: _____,
_____ i _____.

14. Najveće prirodno bogatstvo Jugozapadne Azije je _____.

15. Tri najveća jezera Jugozapadne Azije su _____, _____ i
_____.

Poveži:

16. Poveži:

_____ a) Tuz	1) planina
_____ b) Elburs	2) rijeka
_____ c) Jordan	3) jezero
_____ d) Sana	4) grad

18.

_____ a) Turska	1) Zagros
_____ b) S.Arabija	2) Taurus
_____ c) Iran	3) Pustinje
_____ d) Irak	4) Mezopotamija

20.

_____ a) Šat el Arab	1) vegetacija
_____ b) stepe	2) planina
_____ c) Asir	3) rijeka
_____ d) Van	4) jezero

22.

_____ a) Teheran	1) pustinjska klima
_____ b) Izmir	2) sredozemna klima
_____ c) Rijad	3) suha kontinentalna

24.

_____ a) gusto naseljeno	1) Plodni polumjesec
_____ b) rudna bogatstva	2) Turska, Iran, Afganistan
_____ c) nafta	3) S.Arabija, Iran, Irak
_____ d) industrija	4) Turska Izrael

26.

_____ a) Tigris	1) moreuz
_____ b) Bosfor	2) rijeka
_____ c) Urmija	3) planina
_____ d) Hindukuš	4) jezero

17.

_____ a) Meka	1) Izrael
_____ b) Jeruzalem	2) Turska
_____ c) Istanbul	3) S.Arabija
_____ d) Dubai	4) UAE

19.

_____ a) Crno more	1) Jemen
_____ b) Sredozemno more	2) Sirija
_____ c) Arabijsko more	3) Iran
_____ d) Adenski zaliv	4) Turska

21.

_____ a) Antalija	1) Irak
_____ b) Medina	2) Turska
_____ c) Mosul	3) S.Arabija
_____ d) Tel Aviv	4) Izrael

23.

_____ a) Kaspijsko m.	1) Turska
_____ b) Mramorno more	2) Iran
_____ c) Arapsko-perzijski z	3) Katar

25.

_____ a) Oman	1) grad
_____ b) Aman	2) država
_____ c) Kurdi	3) otok
_____ d) Kipar	4) narod

27.

_____ a) Dardaneli	1) Azija
_____ b) Omanski zaliv	2) Evropa
_____ c) Bab el Mandeb	3) Afrika
_____ d) Bosfor	4) Evropa

28. _____ a) Bahrein 1) kontinentalna država
_____ b) Afganistan 2) otočna država
_____ c) Turska 3) primorska država
_____ d) Liban 4) interkontinentalna država
30. _____ a) hurme 1) Afganistan
_____ b) pšenica 2) Sredozemlje
_____ c) ovce i koze 3) Maloazijska visoravan
_____ d) agrumi 4) Sirijsko-arabijska ploča
29. _____ a) Alep 1) povremeni tokovi
_____ b) Lut 2) visoravan
_____ c) Vadi 3) pustinja
_____ d) Mala Azija 4) grad
31. _____ a) turizam 1) Izrael
_____ b) stočarstvo 2) Afganistan
_____ c) industrija 3) Turska
_____ d) ratarstvo 4) Irak

Zaokruži:

32. Glavni grad Libana je:
a) Damask
b) Bejrut
c) Aman
d) Rijad
33. Zagros je:
a) rijeka
b) grad
c) jezero
d) planina
34. Bosfor je moreuz koji razdvaja:
a) Aziju i Evropu
b) Aziju i Afriku
c) Afriku i Evropu
d) Aziju i Ameriku
35. Dardaneli su moreuz koji spaja:
a) Sredozemno i Crno more
b) Egejsko i Mramorno more
c) Egejsko i Sredozemno more
d) Mramorno i Sredozemno more
36. Države koje imaju izlaz na Arapsko-perzijski zaliv su:
a) Iran, Irak, Kuvajt, Katar
b) Iran, Irak, Turska, Liban
c) Irak, Jemen, Sirija, Bahrein
d) Izrael, Afganistan, Iran, Irak
37. Jugozapadna Azija učestvuje u svjetskoj proizvodnji nafte sa:
a) 40%
b) 20%
c) 70%
d) 35%
38. Jedina država Jugozapadne Azije koja ima izlaz na Kaspijsko more je :
a) Iran
b) Irak
c) Turska
d) Oman
39. Najveća država u Jugozapadnoj Aziji je :
a) Jemen
b) Saudijska Arabija
c) Irak
d) Turska
40. Većina stanovništva živi u:
a) gradu
b) selu
c) na planini
d) oazama

41. Države Saudijska Arabija, Irak, Iran raspolaže sa najvećim rezervama:

- a) ruda b) obradivog zemljišta c) nafte d) plina

42. Nomadski stočari imaju:

- a) visok prirodni priraštaj
b) obrazovano stanovništvo
c) rezerve nafte
d) gradsko stanovništvo

43. Najveći vjerski centri su:

- a) Meka i Jeruzalim
b) Istanbul i Rijad
c) Damask i Bejrut
d) Dubai i Kuvajt

44. Crveno more je najtoplije more na svijetu. Jemen je država koja ima izlaz na to more, ali u toj zemlji nije razvijen kupališni turizam. Zašto:

- a) zato što Jemen nema plaže
b) zato što je Jemen nerazvijena i siromašna država
c) zato što je more crveno
d) zato što je u Jemenu razvijen zimski turizam

45. U većem dijelu Jugozapadne Azije vlada topla klima, reljef je nizijski, ali je obrada zemljišta moguća samo u manjim dijelovima. Zašto je tako:

- a) zato što je tlo pjeskovito
b) zato što je previše vruće
c) zato što se mali broj stanovnika bavi poljoprivredom
d) zato što je navodnjavanje moguće samo u oazama i uz rijeke

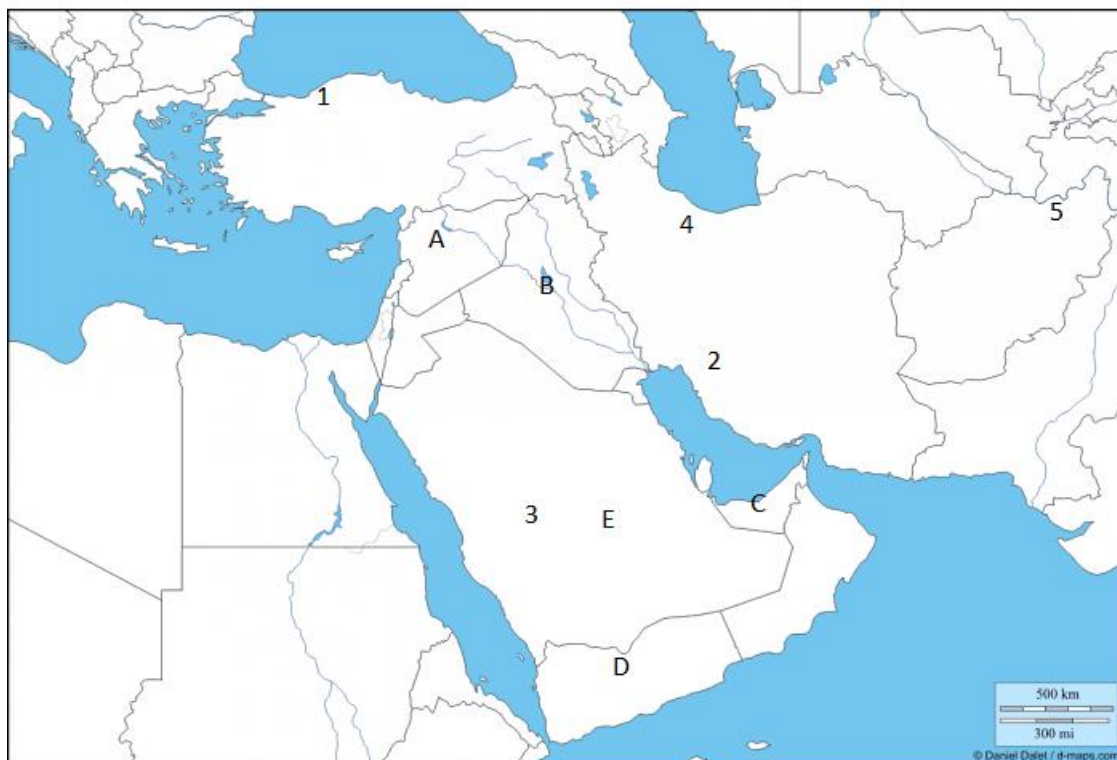
46. Jugozapadna Azija i Bliski istok nisu isti pojam. Bliski istok je manje područje i ne obuhvata:

- a) Jemen i Oman
b) Izrael i Jordan
c) Iran i Afganistan
d) Tursku i Siriju

Geografske karte:

47. Na prikazanoj slijepoj karti Jugozapadne Azije brojevima su označene reljefne cjeline a slovima države. Na prazne linije upiši njihove nazive:

1. _____ 2. _____ 3. _____
4. _____ 5. _____
A _____ B _____ C _____
D _____ E _____

48. Na prikazanoj slijepoj karti Jugozapadne Azije brojevima su označena mora i zalivi:

1 _____ 2 _____ 3 _____
 4 _____ 5 _____ 6 _____
 7 _____ 8 _____ 9 _____
 10 _____

IV Afričko Sredozemlje - Sjeverna Afrika

Dopuni:

1. U prazna polja tabele upiši odgovarajuće pojmove ;

Maroko	
	Alžir
Tunis	
	Tripoli
	Kairo

2. Zemlje sjeverne Afrike teritorijom izlaze na _____ more.

3. Alžir, Tunis i Maroko popularno se nazivaju zemlje _____ .

4. Brojna mala jezera na planini Atlas nazivaju se _____ .

Katalog pitanja iz geografije

5. Značajnu manjinu u stanovništvu Egipta čini narod _____, koji su po svojoj vjeroispovijesti _____.
6. Gibraltarski moreuz spaja _____ okean i _____ more.
7. Drugi naziv za Sredozemlje je _____.
8. U sjevernoj Africi najzastupljenija religija je _____.
9. Najgušće naseljeni dio sjeverne Afrike je u dolini rijeke _____ i dostiže i do _____ st/km².
10. Tri najveće piramide u Egiptu nazivaju se _____, _____ i _____.
11. Suecki kanal spaja _____ more i _____ more.
12. Maroko svojom teritorijom izlazi na _____ okean i _____ more.
13. Od ukupnog broja stanovnika u sjevernoj Africi 90 % čine _____ i _____.
14. U Tunisu uspijevaju hurme, a one se još nazivaju i _____.
15. Mlado nabrano gorje koje se proteže kroz Maroko, Alžir i Tunis naziva se _____.

Poveži:

16. _____ a) moreuz
_____ b) kanal
_____ c) planina
_____ d) rijeka	1) Suecki
2) Atlas
3) Nil
4) Gibraltarski	17. _____ a) šotovi
_____ b) Tripoli
_____ c) piramide
_____ d) planina	1) Libija
2) jezera
3) Ahagar
4) Egipat
18. _____ a) Aleksandrija
_____ b) Marakeš
_____ c) Sfaks
_____ d) Misrata	1) Maroko
2) Libija
3) Egipat
4) Tunis	19. _____ a) Sidra zaliv
_____ b) Giza
_____ c) Fes
_____ d) Bengazi	1) Maroko
2) Libija
3) Libija
4) Egipat
20. _____ a) Luksor
_____ b) Kazablanka
_____ c) Oran
_____ d) Sus	1) Maroko
2) Alžir
3) Tunis
4) Egipat	21. _____ a) Kopti
_____ b) Arapi
_____ c) beduini
_____ d) Francuzi	1) nomadi
2) Evropljani
3) muslimani
4) kršćani
22. _____ a) Sahara
_____ b) Kanari
_____ c) uadi
_____ d) prastaro kopno	1) Gondvana
2) pustinja
3) povremene rijeke
4) otoci	23. _____ a) piramide
_____ b) Atlas
_____ c) Nil
_____ d) oaze	1) izvori vode
2) rijeka
3) grobnice
4) planina
24. _____ a) krstarenje
_____ b) pamuk
_____ c) Berberi
_____ d) agrumi	1) južno voće
2) narod
3) plovidba
4) ratarska kultura	25. _____ a) Madeira
_____ b) Tíbesti
_____ c) delta
_____ d) faraoni	1) ušće rijeke
2) vladari
3) otoci
4) planina
26. _____ Libija
_____ Maroko
_____ Egipat
_____ Alžir	A- planina
B – kanal
C – zaliv
D – grad	1. Ahagar
2. Sirt (Sidra)
3. Suec
4. Kazablanka	27. _____ piramide
_____ grad
_____ pustinja
_____ kolonizatori
	A- Maroko
B- oaza
C- Francuzi
D – Egipat	1.voda
2. grobnice
3. Evropa
4. Fes	
28. _____ nafta
_____ Afričko sred.
_____ grad
_____ piramide	A – S. Afrika
B – Giza
C- Tunis
D- fosilno gorivo	1. država
2. petrohemija
3. pet država
4. Egipat	29. _____ agrumi
_____ kanal
_____ grad
_____ rijeka
	A- Nil
B- Marakeš
C- Suec
D- voće	1. citrusi
2. grad
3. najduža
4. vještački	

30. ___ Magreb A- drvo 1. gorivo
___ maslina B- Asuan 2. zapad
___ nafta C- automobil 3. Nil
___ brana D- arapski 4. ulje

Zaokruži:

31. Glavni grad Maroka je : 32. Ahagar je : 33. Magreb je arapski naziv za :
a) Tripoli a) nizija a) istok
b) Rabat b) jezero b) zapad
c) Kairo c) rijeka c) sjever
d) Marakeš d) planina d) jug
34. Egipatske piramide su : 35. Beduini su : 36. Aleksandrija je grad u :
a) muzeji a) kolonizatori a) Libiji
b) svjetionici b) turisti b) Tunisu
c) grobnice c) nomadi c) Egiptu
d) pećine d) istraživači d) Alžiru
37. Šotovi su :
a) kanali
b) vrhovi planina
c) jezera
d) šatori
38. Sjevernu Afriku čini :
a) sedam država
b) četiri države
c) šest država
d) pet država
39. Gibraltarski moreuz se još naziva :
a) poluotok
b) rasjed
c) prolaz
d) kanal
40. Službeni jezik stanovnika u zemljama sjeverne Afrike je :
a) turski
b) španski
c) arapski
d) francuski
41. Gondvana je :
a) stari naziv Egipta
b) kostur dinosaura
c) prastari kontinent
d) planina u Alžiru

42. Najviše stanovnika u Sjevernoj Africi ima:

- a) Alžir
- b) Tunis
- c) Maroko
- d) Egipat

43. Najveća država površinom u Sjevernoj Africi je :

- a) Maroko
- b) Alžir
- c) Egipat
- d) Libija

44. Koje životinje uglavnom čine karavanu:

- a) ovce
- b) kamile
- c) koze
- d) konji

45. Berberi su u sjevernoj Africi :

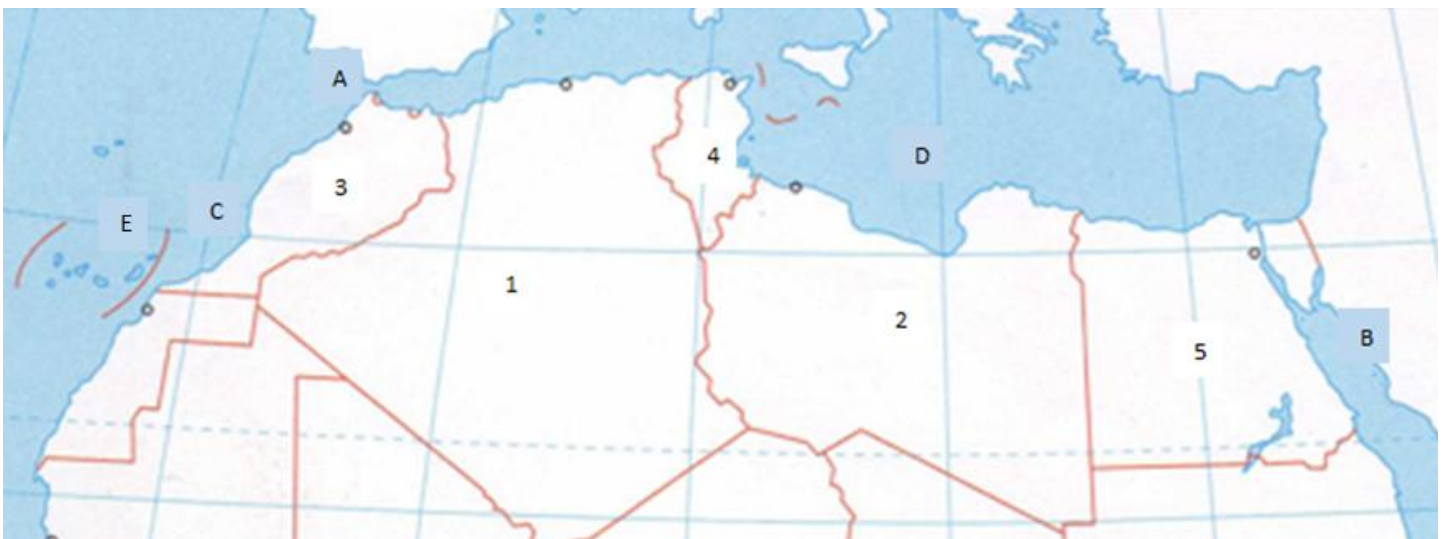
- a) moderni vojnici
- b) čuveni moreplovci
- c) skupina naroda
- d) istraživači piramida

Geografske karte:

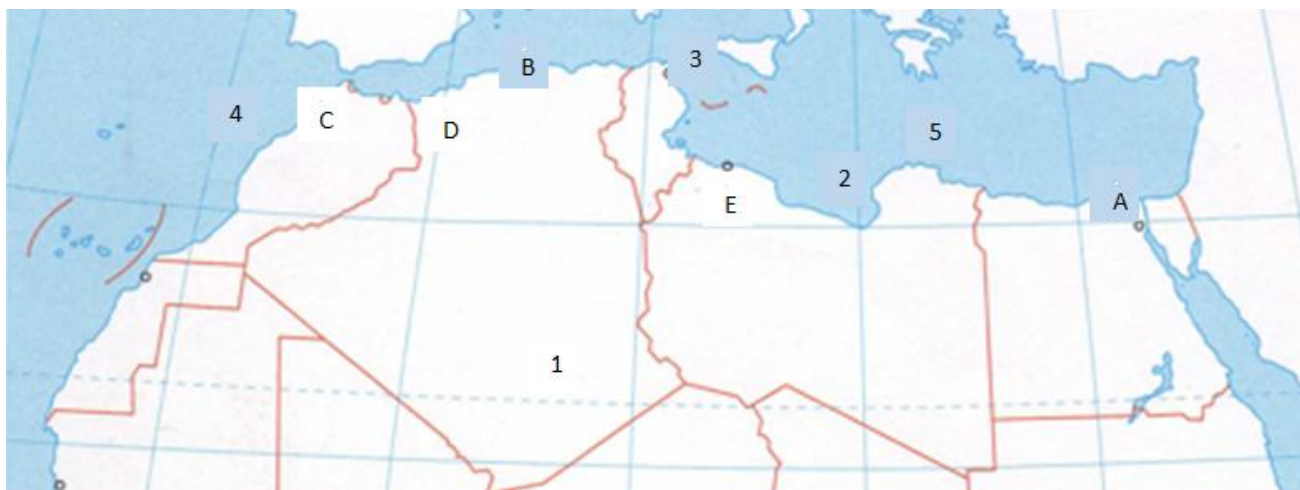
46. Na prikazanoj slijepoj karti afričkog Sredozemlja brojevima od 1 do 5 označene su države, a slovima A (moreuz), B (more), C (ocean), D (more), E (otoci). Napiši njihove nazive na prazne linije ;

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____

A _____ B _____ C _____ D _____ E _____

47. Na prikazanoj slijepoj karti afričkog Sredozemlja brojevima su označeni sljedeći geografski pojmovi :
brojem 1 (planina), 2 (zaliv), 3 (prolaz), 4 (ocean), 5 (najveće svjetsko more).
Slovima su označeni sljedeći pojmovi: A (kanal), B (naziv glavnog grada), C (naziv glavnog grada),
D (planina), E (naziv glavnog grada) .

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____
A _____ B _____ C _____ D _____ E _____

Pitanja za razmišljanje:

48. Kada su istraživači, po struci geografi, snimali egipatske piramide dronom, (iz ptičije perspektive) , a to je snimak iz zraka , te snimke su pokazali učenicima u jednoj školi. Učenicima su naglasili da malo povežu geografiju i matematiku, pa su im postavili sljedeće pitanje : Koji se oblici vide na snimcima iz zraka :

- a) kvadrovi
- b) kvadrati sa dijagonalama
- c) petouglovi
- d) oblik pčelinjeg saća

49. Zašto je u Egiptu prokopan kanal (Suecki kanal), za prolazak brodova, a ne u nekoj drugoj državi afričkog Sredozemlja :

- a) zbog bogate historije
- b) dogovorom Alžira i Tunisa
- c) zbog blizine dva mora
- d) zbog klimatskih uticaja

V Zapadna Evropa

Dopuni:

1. Zapadna Europa je privredno _____ evropska regija.
2. Površinom najveća država Zapadne Evrope je _____, a površinom najmanja država Zapadne Evrope je _____.
3. Država koja je 2020.godine napustila EU je _____.
4. Otočne države Zapadne Evrope su _____ i _____.
5. Države Beneluksa su _____, _____ i _____.
6. Najznačajnija rijeka sliva Sredozemnog mora s područja Zapadne Evrope je _____.
7. Francuskoj u Sredozemnom moru pripada otok _____.
8. Belgijski «zlatni trokut» čine gradovi _____, _____ i _____.
9. Ujedinjeno Kraljevstvo se sastoji od četiri pokrajine _____, _____, _____ i _____.
10. Zemljište nastalo isušivanjem mora zove se _____, a država s najviše takvog zemljišta je _____.
11. Osim regije glavnog grada, Belgija je podijeljena na još dvije regije. Ime sjeverne regije je _____, a ime južne regije je _____.
12. Najpoznatija stara gromadna gorja u Francuskoj su _____, _____ i _____.
13. Otok Veliku Britaniju od Francuske odvaja prolaz _____, koji je najuži na dijelu koji se zove _____.
14. Lion je francuski grad smješten na mjestu gdje se spajaju dvije rijeke, _____ i _____.
15. Između otoka Velke Britanije i Irske nalazi se _____ more, u kojem je jedan od najvećih otoka _____.

Poveži:

16.	_____ 1. Ujedinjeno Kraljevstvo	A. Amsterdam
	_____ 2. Francuska	B. Dublin
	_____ 3. Nizozemska	C. London
	_____ 4. Belgija	D. Monako Vil
	_____ 5. Monako	E. Brisel
	_____ 6. Irska	F. Pariz
17.	_____ 1. Pariz	A. Zeleni otok
	_____ 2. Monako	B. Grad svjetlosti
	_____ 3. Brisel	C. kneževina
	_____ 4. Luksemburg	D. sjedište EU
	_____ 5. Irska	E. nema izlaz na more

18. _____ 1. Nizozemska A. Ajfelov toranj
 _____ 2. Belgija B. tulipani
 _____ 3. Ujedinjeno Kraljevstvo C. čokolada
 _____ 4. Francuska D. Big Ben
19. _____ 1. Luksemburg A. najmanja država Zapadne Europe
 _____ 2. Irska B. država bez izlaza na more
 _____ 3. Francuska C. otočna država
 _____ 4. Monako D. najveća država Zapadne Europe
20. _____ 1. Nizozemska A. Romani
 _____ 2. Irska B. najgušće naseljena država
 _____ 3. Francuska C. Germani
 _____ 4. Monako D. najrjeđe naseljena država
21. _____ 1. Konurbacija A. grad sa svojom urbaniziranom okolicom
 _____ 2. Monarhija B. Francuska i Irska
 _____ 3. Aglomeracija C. Belgija i Nizozemska
 _____ 4. Republika D. srastanje susjednih gradova
22. _____ 1. Belgija A. klifovi
 _____ 2. Nizozemska B. polderi
 _____ 3. Irska C. čelik
 _____ 4. Luksemburg D. Ardeni
23. _____ 1. Nizozemska A. iseljenička država
 _____ 2. Belgija B. cvijeće
 _____ 3. Ujedinjeno Kraljevstv C. brušenje dijamanta
 _____ 4. Irska D. industrijska revolucija

24.

_____ 1. Luksemburg	A. turistička velesila
_____ 2. Irska	B. «tigar Zapadne Europe»
_____ 3. Belgija	C. najveći BDP
_____ 4. Francuska	D. tri federalne jedinice

25.

_____ 1. Vels	A. Belfast
_____ 2. Sjeverna Irska	B. Edinburg
_____ 3. Škotska	C. London
_____ 4. Engleska	D. Kardif

26.

_____ 1. Rajna	A. London
_____ 2. Temza	B. Rotterdam
_____ 3. Šelda	C. Marsej
_____ 4. Lionski zaljev	D. Antwerpen

27.

_____ 1. Tuluz	A. Belgija
_____ 2. Utreht	B. Francuska
_____ 3. Gent	C. Irska
_____ 4. Limerik	D. Nizozemska

28.

_____ 1. Trent	A. Irska
_____ 2. Šenon	B. Francuska
_____ 3. Sambra	C. Belgija
_____ 4. Dordonja	D. Ujedinjeno Kraljevstvo

29.

_____ 1. Francuska	A. Zapadni frizijski otoci
_____ 2. Irska	B. Šetlandski otoci
_____ 3. Nizozemska	C. Korzika
_____ 4. Ujedinjeno Kraljevstvo	D. otoci Aran

30.

_____ 1. Vels	A. reljefno najviša i najrjeđe naseljena
_____ 2. Engleska	B. povremeno dolazi do sukoba i nesuglasica
_____ 3. Sjeverna Irska	C. najgušće naseljena i privredno najrazvijenija
_____ 4. Škotska	D. nekadašnje središte teške industrije

Zaokruži:

31. Zapadnu Europu najvećim dijelom naseljavaju pripadnici:

a) romanskih i germanskih naroda	b) slavenskih i romanskih naroda
c) germanskih i slavenskih naroda	d) keltskih i slavenskih naroda

32. Najviši vrh Ujedinjenog Kraljevstva je:

a) Mon Blan	b) Cross Fell	c) Ben Nevis	d) Snowdon

33. Na klimu Zapadne Europe veliki utjecaj imaju:

a) pasati	b) zapadni vjetrovi	c) polarni vjetrovi	d) monsuni

34. Najveći dio Zapadne Europe ima:

a) snježno-šumsku klimu	b) sredozemnu klimu	c) okeansku klimu	d) stepsku klimu

35. Najveći broj zaposlenih u državama Zapadne Europe je u:

a) ribarstvu	b) stočarstvu	c) sekundarnom sektoru	d) tercijarnom sektoru

36. Grad sa svojom urbaniziranom okolicom čini:

a) konurbaciju	b) urbanizaciju	c) aglomeraciju	d) litoralizaciju

37. Najveći grad u Škotskoj je:

a) Glazgov	b) Dandi	c) Aberdin	d) Edinburg

38. PHILIPS je kompanija iz:

a) Belgije	b) Ujedinjenog Kraljevstva	c) Nizozemske	d) Irske

39. Najduža francuska rijeka je:

a) Garona	b) Sena	c) Rona	d) Loara

40. Najznačajnija rijeka u Luksemburgu je:

a) Mozel	b) Šelda	c) Mas	d) Šenon

41. Dio Belgije gdje živi stanovništvo koje govori francuskim jezikom je:

a) Akvitanija	b) Flandrija	c) Bretanja	d) Valonija

42. Jugozapadni dio Engleske zauzima poluotok:

a) Kornvol	b) Bristol	c) Normandija	d) Devon

43. Jezero Loh Nes se nalazi u:

- a) Velsu b) Škotskoj c) Engleskoj d) Sjevernoj Irskoj

44. Luksemburg se nalazi između:

- a) Belgije, Nizozemske i Njemačke b) Francuske, Nizozemske i Njemačke
c) Belgije, Njemačke i Francuske d) Belgije, Francuske i Nizozemske

45. U G-7 su sljedeće države Zapadne Europe:

- a) Nizozemska i Ujedinjeno Kraljevstvo b) Francuska i Belgija
c) Monako i Francuska d) Ujedinjeno Kraljevstvo i Francuska

Geografske karte:

46. Prema brojevima na karti upiši nazive zapadnoeuropskih država i njihove glavne gradove!

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

47. Na karti Francuske u kvadratiće upiši nazive mladih gorja i velikog zaljeva. Brojevima su označena stara gromadna gorja, pored broja upiši naziv odgovarajućeg starog gorja. Slovima su označene rijeke, pored slova upiši naziv odgovarajuće rijeke.

1. _____

2. _____

3. _____

A _____

B _____

C _____

D _____

E _____

49. Na karti Zapadne Europe označi države u kojima se govore romanski jezici.

VI Sjeverna Evropa

Dopuni:

1. Najveća sjevernoevropska država je _____ koja je ujedno i visoko razvijena industrijska država. Po ukupnim rezervama _____ rude ona je jedna od vodećih u Evropi.
2. Finska je poznata i kao „_____“.
3. Jedna država Sjeverne Evrope ima veoma važan geografski položaj jer se nalazi na raskršću važnih pomorskih i trgovačkih puteva koji vode iz Baltičkog u Sjeverno more prema Atlantskom okeanu. Ta država se zove _____. Njoj pripada i najveći otok na svijetu _____.
4. Država Sjeverne Evrope poznata po bogatim ležištima nafte, razvijenom ribarstvu i hidroenergiji je _____.

Katalog pitanja iz geografije

5. Sjeverno i Baltičko more povezuju prolazi _____, _____, _____, _____ i _____.
6. Topla morska struja koja ima veliki utjecaj na klimu Sjeverne Evrope zove se _____.
7. Stanovništvo država Sjeverne Evrope većim dijelom pripada _____ skupini naroda.
8. Ime glavnog grada države Sjeverne Evrope koji se nalazi najbliže sjevernoj polarnici je _____.
9. Zemlje Sjeverne Evrope imaju specifične reljefne oblike kao što su *fjeldovi* koji predstavljaju _____ i *fjordovi* koji predstavljaju _____.
10. Najgušće naseljena država Sjeverne Evrope je _____, a najrjeđe _____.
11. Između Finskog i Riškog zaljeva smještena je država _____.
12. Baltičkim državama nazivamo _____, _____ i _____.
13. Zbog čega su norveške rijeke pretežno kraćeg, a švedske dužeg toka?

14. Oresundski most – tunel spaja grad _____ u _____ i grad _____ u _____.
15. U grofinskoj skupini naroda u Sjevernoj Evropi pripadaju _____, _____ i _____.
16. Najveća jezera u Švedskoj su _____ i _____.
17. Najrjeđe naseljena država Sjeverne Evrope je _____, a zbog svojih prirodnih obilježja se još naziva i _____.
18. Zahvaljujući naftnom bogatstvu Norveška ima razvijenu _____ industriju, dok obilje _____ omogućava razvoj prehrambene industrije.
19. Najniža država Sjeverne Evrope, poznata po visokorazvijenoj poljoprivredi je _____.
20. Država Sjeverne Evrope poznata po izvozu jantara je _____.

Poveži:

21. Povežite geografske objekte ili osobenosti (privredne ili kulturne) sa nekom od navedenih zemalja .

1. Ajfelova kula	a) Danska
2. Haringa	b) Francuka
3. Nokia	c) Finska

4. Vjetrenjače d) Švedska

5. Lego kocke e) Norveška

22. Poveži državu s otokom/otočnom skupinom koji joj pripada.

1. Danska	a) Svalbard
2. Švedska	b) Farski otoci
3. Norveška	c) Alandski otoci
4. Finska	d) Gotland

23. Poveži gradove s državama u kojima se nalaze.

1. Bergen	a) Danska
2. Goteborg	b) Litvanija
3. Tampere	c) Norveška
4. Arhus	d) Švedska
5. Kaunas	e) Finska

24. Poveži državu prema obliku vladavine i političkom uređenju.

1. Norveška	a) kneževina
2. Irska	b) vojvodstvo
3. Monako	c) kraljevina
4. Luksemburg	d) republika

25. Spoji državu s njezinim glavnim gradom.

1) Danska	a) Štokholm
2) Island	b) Riga
3) Švedska	c) Reykjavik
4) Estonija	d) Kopenhagen
5) Latvija	e) Talin

26. Poveži pojam sa skupinom država na koji se odnosi.

1. Baltičke zemlje	a) Slovenija, Švicarska, Austrija, Lihtenštajn
2. Zemlje Beneluxa	b) Latvija, Litvanija, Estonija
3. Alpske države	c) Luksemburg, Nizozemska, Belgija
4. Nordijske zemlje	d) Švedska, Norveška, Finska, Island

27. Poveži državu sa skupinom naroda kojoj pripada veći dio njezinog stanovništva.

1. Island	a) Baltički narodi
2. Estonija	b) Germani
3. Latvija	c) Ugrofinci

28. Poveži rijeku s državom u kojoj se nalazi.

1. Gloma	a) Island
2. Pjorsa	b) Litvanija

Katalog pitanja iz geografije

3. Njemen	c) Danska
4. Torne	d) Švedska
5. Gudena	e) Norveška

29. Poveži jezero s državom u kojoj se dijelom ili u cjelosti nalazi.

1. Melaren	a) Estonija
2. Sajma	b) Švedska
3. Čudsko	c) Velika Britanija
4. Loh Nes	d) Finska

Zaokruži:

30. Skandinavsko gorje se pruža u smjeru:

- a) SZ – JI
- b) SI – JZ
- c) I – Z
- d) S – J

31. Država Sjeverne Evrope koja ima najviše jezera je:

- a) Norveška
- b) Danska
- c) Finska
- d) Švedska

32. Predjeli Sjeverne Evrope gdje rastu lišajevi, mahovine, grmoliko bilje i trave prekrivaju više od polovice ove regije, a nazivaju se:

- a) Tajge
- b) Tundre
- c) Savane
- d) Stepe

33. Na otoku vulkana i leda smještena je država:

- a) Irska
- b) Danska
- c) Island
- d) Finska

34. Glavni grad Norveške je:

- a) Oslo
- b) Štokholm
- c) Rejkjavik
- d) Bern

35. Najveća država Sjeverne Evrope je:

- a) Estonija
- b) Norveška
- c) Švedska
- d) Danska

36. Najnaseljenija država Sjeverne Europe je:

- a) Estonija
- b) Danska
- c) Švedska
- d) Finska

37. Koju klimu opisuju sljedeće rečenice?

Ljeta su kratka i prohladna, temperature su niske, zime duge i oštre. Prosječna ljetna temperatura je oko 10 stupnjeva. Padavine nisu česte, uglavnom su u vidu snijega.

- a) umjerenokontinentalna
- b) polarna
- c) tropska
- d) Sredozemna

38. Službeni jezici u Finskoj su:

- a) finski i laponski
- b) finski i ruski
- c) finski i švedski
- d) finski i norveški

39. Na postavljeno pitanje ponuđeno je više odgovora. Samo jedan je tačan. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Koja je tvrdnja o geografskom smještaju Sjeverne Evrope tačna?

- a) Sjeverna Evropa se u cijelosti nalazi na sjevernoj polulopti i najvećim dijelom u sjevernom hladnom toplotnom pojasu.
- b) Sjeverna Evropa se većim dijelom nalazi na istočnoj polulopti u sjevernom umjerenom toplotnom pojasu.
- c) Sjeverna Evropa se većim dijelom nalazi na zapadnoj polulopti u sjevernom umjerenom toplotnom pojasu.
- d) Sjeverna Evropa se manjim dijelom nalazi na zapadnoj polulopti i najvećim dijelom u sjevernom hladnom toplotnom pojasu.

40. Kroz koju od navedenih država prolazi sjeverna polarnica?

- a) Danska
- b) Estonija
- c) Švedska
- d) Litvaniju

41. Poznati pisac bajki Hans Christian Andersen porijeklom je iz:

- a) Islanda
- b) Danske
- c) Finske
- d) Norveške

42. Koji od skandinavskih jezika ne pripada germanskoj skupini?

- a) danski
- b) norveški
- c) švedski
- d) finski

Katalog pitanja iz geografije

43. Danska u proizvodnji električne energije najviše koristi?

- a) hidroelektrane
- b) nuklearne elektrane
- c) vjetroelektrane
- d) plimne elektrane

44. Koja su dva najveća prirodna bogatstva Sjevernog mora?

- 1) riba
- 2) nafta
- 3) ugalj
- 4) drvo

45. Na koji način Island koristi vruću vodu koja izbija na površinu Zemlje?

- a) za piće
- b) zagrijavanje
- c) saobraćaj
- d) Poljoprivredu

Geografske karte:

46. Imenuj sve države Sjeverne Europe i njihove glavne gradove i napiši imena ispod karte nakon što brojem označiš određenu državu.

- 1. _____ glavni grad _____
- 2. _____ glavni grad _____
- 3. _____ glavni grad _____
- 4. _____ glavni grad _____
- 5. _____ glavni grad _____
- 6. _____ glavni grad _____
- 7. _____ glavni grad _____
- 8. _____ glavni grad _____

47. Na karti brojevima od 1 do 6 označiti sljedeće:

- ❖ broj 1 Finski zaljev
- ❖ broj 2 Pribaltičku nizinu
- ❖ broj 3 Sjeverno more
- ❖ broj 4 Jiland
- ❖ broj 5 Laponiju
- ❖ broj 6 Botnički zaljev

48. Imenuj geografske pojmove označene slovima A, B, C i D te brojevima 2, 3, 4 i 5.

A _____

B _____

C _____

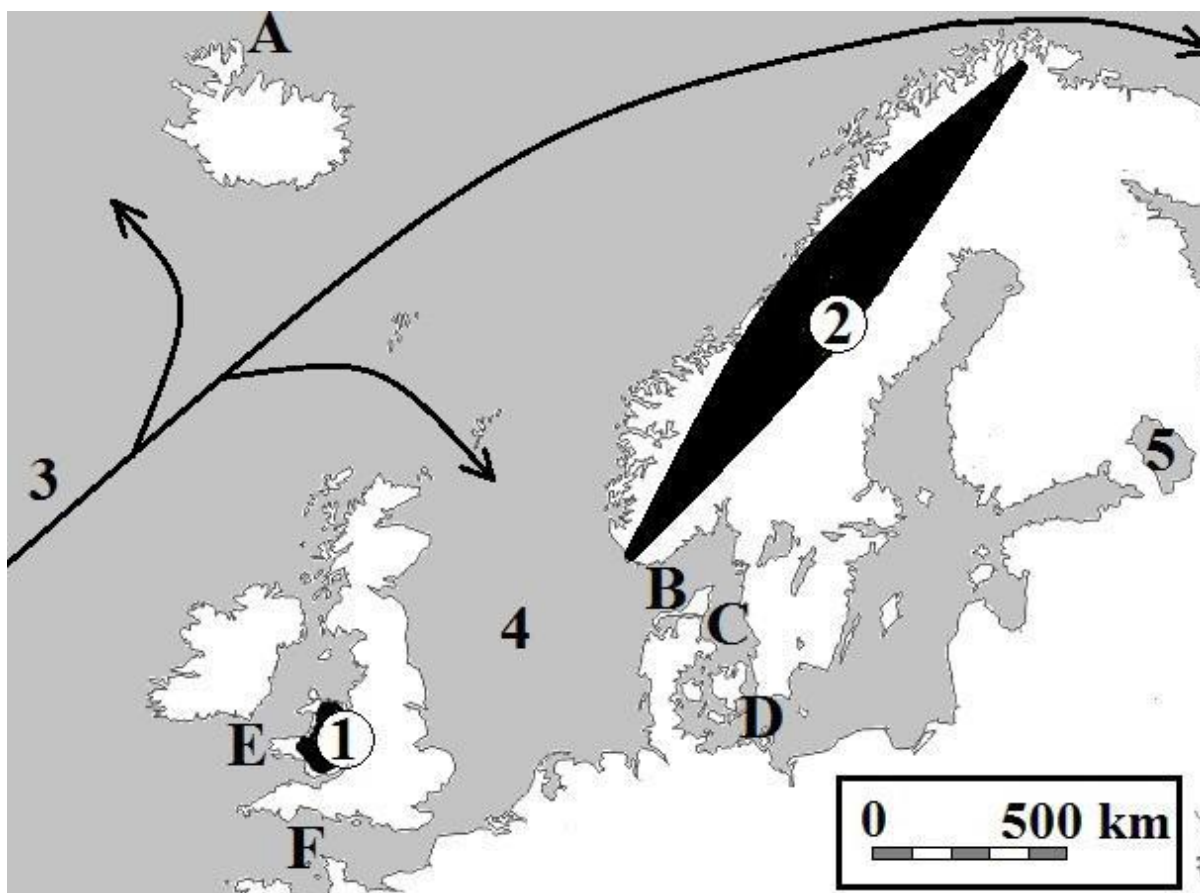
D _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

VII Srednja Evropa

Dopuni:

1. Između Sjevernog , Baltičkog i Jadranskog mora, geografski je smještena regija _____ Evrope.
2. Slovačka je manji dio nekadašnje _____.
3. Austrija je _____ država , Alpe zauzimaju dvije trećine njene površine.
4. Najveća rijeka Slovačke je _____.
5. Poslije Ruske Federacije, Njemačka je _____ zemlja Evrope.
6. U Srednjoj Evropi preovladavaju _____ narodi.
7. Najrazvijenija ekonomija zemalja Srednje Evrope je _____ ekonomija, koja je jedna od _____ ekonomija u svijetu.
8. Švicarska je jedna od _____ zemalja, jer najveći dio njene teritorije leži na visokim _____.
9. Češka se nalazi u Evropskom _____, odnosno u centralnom dijelu _____ Evrope.
10. Najveća rijeka Mađarske je _____, koja dijeli Mađarsku po sredini od _____ ka jugu .
11. U reljefu Srednje Evrope se izdvajaju četiri velike reljefne cjeline: _____, _____, _____, i _____.
12. Srednja Evropa je geografski smještena između _____, _____, i _____ mora .
13. Miteland je populaciono i _____ jezgro države, koje se nalazi između _____ i _____ jezera.
14. Lihtenštajn je u _____, _____ i _____ uniji sa Švicarskom, što mu je omogućilo da uđe u krug najbogatijih država svijeta.
15. Jedna od najvećih speleoloških atrakcija Slovenije je _____ jama , koja je i najveća _____ Slovenije.

Poveži/Razvrstaj:

16. a) Njemačka	1. Vaduz _____
b) Poljska	2. Bern _____
c) Švicarska	3. Berlin _____
d) Lihtenštajn	4. Varšava _____
-
17. Poveži rijeku i sliv	1. Vezer _____
a) Baltičko more	2. Soca _____
b) Sjeverno more	3. Visla _____
c) Crno more	4. Dunav _____
d) Jadransko more	
-
18. Poveži državu sa jezerom koje joj pripada	
a) Mađarska	1. Bledsko _____
b) Švicarska	2. Mondske _____
c) Austrija	3. Blatno _____
d) Slovenija	4. Ciriško _____

19. Poveži državu sa morem na koje izlazi.

a) Njemačka	1. Baltičko m. ____
b) Slovenija	2. Jadransko m. ____
c) Poljska	3. Sjeverno m. ____
d) Njemačka	4. Baltičko m. ____

20. Pridruži rijeci grad, kroz koji protiče

a) Dunav	1. Ljubljana ____
b) Visla	2. Hamburg ____
c) Elba	3. Varšava ____
d) Ljubljana	4. Bratislava ____

21. Pridruži gradu ono što mu pripada

a) Salzburg	1. Prehrambena industrija
b) Beč	2. Industrija oružja
c) Brno	3. Mocart
d) Prag	4. Grad muzike

22. Pridruži državu sa klimom (koja je prisutna u navedenoj državi)

a) Njemačka	1. Alpska ____
b) Slovenija	2. Kontinentalna ____
c) Mađarska	3. Okeanska ____
d) Švicarska	4. Mediteranska ____

23. Pridruži reljefnu cjelinu sa državom

a) Slovenija	1. Njemačko - poljska nizija ____
b) Mađarska	2. Triglav ____
c) Slovačka	3. Alfeld ____
d) Poljska	4. Visoke Tatire ____

24. Pridruži državno uređenje navedenim državama

a) Savezna Republika	1. Lihtenštajn ____
b) Republika	2. Švicarska ____
c) Konfederacija	3. Slovenija ____
d) Kneževina	4. Njemačka ____

25. Razvrstaj zemlje Srednje Evrope prema privrednoj razvijenosti

- Slovačka—Njemačka—Poljska—Austrija—Češka—Švicarska -

Privredno veoma razvijene zemlje EU: _____, _____, _____.

Privredno slabije razvijene zemlje EU : _____, _____, _____.

26. Poveži zadane pojmove

a) Alpe	1. kontinentalna klima
b) Panonska nizija	2. lednici
c) Njemačka	3. crnogorične šume
d) Alpe i Karpati	4. ivade, pašnjaci i obradive površine

27. Poveži državu sa članstvom u Evropskoj uniji

a) Njemačka	1. član EU
b) Švicarska	2. član EU
c) Austrija	3. nije član EU
d) Slovenija	4. član EU

28. Pridruži navedene pojmove

a) Kišalfeld	1. Švicarska	- Ravnica ____
b) Gracka	2. Slovenija	- Pecina ____
c) Postojnska jama	3. Mađarska	- Kotlina ____
d) Miteland	4. Austrija	- Privredno jezgro ____

29. Pridruži navedene pojmove

a) Balaton	1. Poljska	- Planina ____
b) Vltava	2. Slovenija	- Kotlina ____
c) Velenjska	3. Poljska	- Jezero ____
d) Sudeti	4. Mađarska	- Rijeka ____

30. Razvrstaj zemlje prema narodima, kojima većinski pripadaju

-Njemačka-- Austrija – Češka—Slovačka—Švicarska—Mađarska—Slovenija – Poljska—
 Germanski narodi: _____,
 Slaveni narodi : _____,
 Ugrofi narodi: _____.

Zaokruži:

31. Površinski najveća zemlja Srednje Evrope je:

- a) Poljska b) Češka c) Njemačka d) Slovačka

32. Rijeka Dunav izvire u :

- a) Sloveniji b) Češkoj c) Njemačkoj d) Austriji

33. Cerkničko jezero se nalazi u :

- a) Švicarskoj b) Njemačkoj c) Českoj d) Sloveniji

34. Vaduz je glavni grad:

- a) Njemačke b) Mađarske c) Lihtenštajna d) Češke

35. Alpska zemlja je :

- a) Češka b) Slovačka c) Slovenija d) Mađarska

36. Njemačko -poljska nizija se naziva još i :

- a) Panonska nizija b) Vlaška nizija c) Pribaltička nizija d) Padska nizija

37. Švarcvald, Šumava, Sudeti i Tatre spadaju u reljfnu cjelinu:

- a) Mlada nabrana gorja b) Kotline c) Stara gromadna gorja d) Nizije

38. U Alpska jezera spadaju:

- a) Balaton b) Bodensko c) Ženevsko d) Skadarsko

39. U Crno more iz Srednje Evrope ulijeva se rijeka:

- a) Don b) Dnjepar c) Dunav d) Prut

40. Automobili marke „Mercedes” se proizvode u :

- a) Švicarskoj b) Njemačkoj c) Austriji d) Francuskoj

41. Snjardvi i Mamri su jezera u Poljskoj i pripadaju:

- a) Tektonskim jezerima b) Vještačkim jezerima c) Glečerskim jezerima d) Planinskim jezerima

42. Rijeke Sana i Bug su najvažnije pritoke rijeke:

- a) Rajne b) Labe c) Visle d) Dunava

43. Njemački , francuski, retroromanski i italijanski su zvanični jezici:

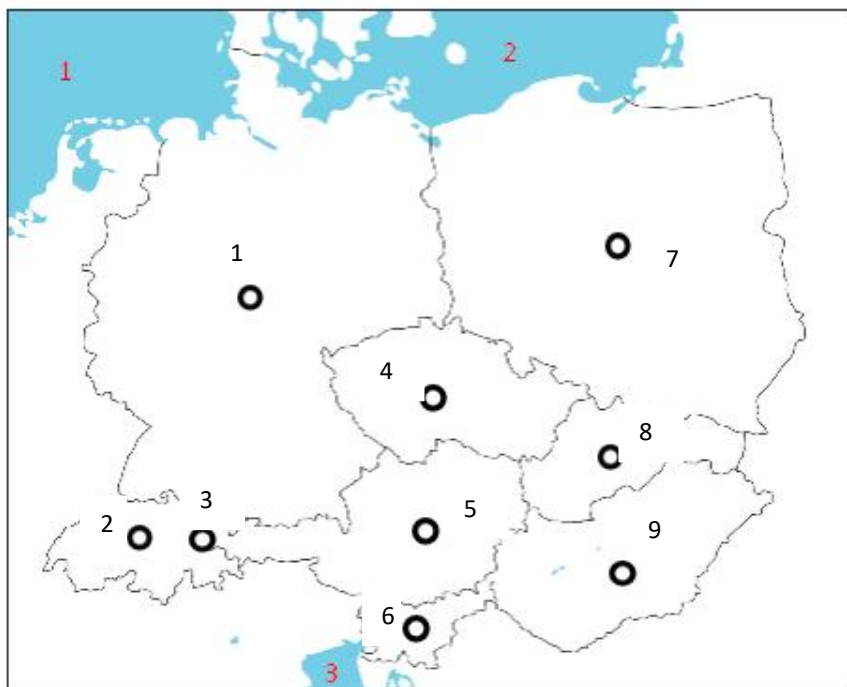
- a) Austrije b) Belgije c) Švicarske d) Velike Britanije

44. Panonska nizija se nalazi između:

- a) Alpi, Dinarida i Pirineja
b) Dinarida, Karpata i Vlaške nizije
c) Karpata, Pirineja i Dinarida
d) Alpi, Dinarida i Karpata

45. Rijeka Rajna je kanalima povezana sa drugim rijekama u jedinstvene riječne sisteme:

- a) Rajna-Majna-Dunav
b) Rajna-Po-Visla
c) Rajna-Ems-Laba-Odra
d) Rajna-Vezer-Rona

46. Na nijemoj karti Srednje Evrope odrediti :

a) Države Srednje Evrope

b) Između kojih mora se nalazi regija Srednje Evrope

1. _____
2. _____
3. _____

47. Na nijemoj karti Srednje Evrope odrediti

a) Glavne gradove država Srednje Evrope

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

b) Odrediti rijeke koje protiču kroz glavne gradove država Srednje Evrope

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

VIII Istočna Evropa

Dopuni:

1. Površinom najveća euroazijska država je _____, a naziv morskog prolaza na granici Europe i Azije koji povezuje Crno i Mramorno more je _____.
2. Naziv starog gorja kojim prolazi dogovorena granica između Europe i Azije je _____, a ono je izdignuto u geološkoj eri čije je ime _____.
3. Azijski dio Ruske Federacije se naziva _____.
1. Ruska Federacija je najveća država na svijetu prema površini koju zauzima i ona iznosi _____ km².
2. Rijeke Dnjepar, Dnjestar, Prut, Don pripadaju _____ slivu.
3. Navedite sedam reljefnih cjelina u Ruskoj Federaciji:
1) _____; 2) _____; 3) _____;
4) _____; 5) _____; 6) _____;
7) _____.
4. Između koje dvije rijeke se nalazi Srednjosibirsko visočje?
Srednjosibirsko visočje se nalazi između rijeka _____ na istoku i _____ na zapadu Ruske Federacije.
5. Sjeverni dijelovi Ruske Federacije imaju _____ i _____ klimu. Ljeta su _____ a zime _____ a posebno u _____. Tu je u gradu _____ 1933. god. izmjerena _____ temperatura u naseljnom mjestu na Zemlji a iznosila je _____.

Katalog pitanja iz geografije

6. Nizija u Ruskoj Federaciji koja se prostire istočno od planine Ural je _____, a zapadno od planine Ural je _____ nizija.

7. Većina ruskih rijeka teče od _____ prema _____ i pripada slivu _____.
Slivu Kaspijskog jezera pripadaju _____ i _____.

U Baltičko more se ulijeva _____ a u Azovsko more rijeka _____.

8. Većinu stanovništva u Ruskoj Federaciji čine Rusi _____%, i u njoj živi oko _____ raznih naroda, etničkih _____ i religijskih _____ grupa od _____ kojih su najbrojniji: _____, _____, _____, _____ i dr.

9. Najvažniji prirodni resurs Moldavije je _____.
Skoro _____ aktivnog stanovništva radi u _____, koja je najvažnija privredna djelatnost.

10. Bjelorusija se nalazi na dodiru _____ i _____ nizije.
Reljef je u sjevernom dijelu _____ do _____ nadmorske visine .
_____ dio države zauzima prostrana _____ nizija ili _____.

11. Ukrajina je smještena u _____ dijelu _____ nizije.
Istočno od _____ reljef je _____, a zapadno _____.
Na krajnjem jugozapadu Ukrajina zalazi u _____.
Najveće ukrajinske rijeke _____, _____ i _____ ulijevaju se u _____ more.

12. Najveća jezera u Ruskoj Federaciji su: _____, _____, _____ i dr. Osim toga na rijekama se nalazi više od _____ vještačkih jezera.
Veliki dio Ruske Federacije oko _____ zauzimaju močvare. Najviše ih je u _____.
Poveži:

13. Poveži grad koji se nalazi u europskom dijelu Rusije, kao i grad koji je na Dalekom istoku Rusije, upisivanjem odgovarajućeg slova na prazne linije:

1.1. Evropski dio Rusije _____

1.2. Daleki istok Rusije _____

a) Omsk b) Kazanj c) Irkutsk d) Krasnojarsk e) Habarovsk

14. Poveži mora s pripadajućim lukama

_____ Murmansk	A) Barentsovo more
_____ Sankt Peterburg	B) Baltičko more
_____ Vladivostok	C) Ohotsko more
	D) Japansko more

15. Poveži navedena obilježja s pripadajućim gradovima Rusije

A luka na Barentsovom moru

B “luka na pet mora”

_____ Arhangelsk

_____ Astrahan

_____ Moskva

_____ Murmansk

_____ Sankt Peterburg

16. Poveži europske rijeke s odgovarajućim europskim slivovima

_____ Dnjestar

A) sliv Baltičkog mora

_____ Pečora

B) sliv Crnog mora

_____ Neva

C) sliv Sjevernog ledenog mora

_____ Ural

D) sliv Kaspijskog jezera

17. Poveži jezera s načinom postanka

_____ Ladoga

A) umjetnog porijekla

_____ Kaspijsko jezero

B) ostatak pramora

_____ Samarsko jezero

C) tektonskog porijekla

_____ Bajkalsko jezero

D) ledničkog porijekla

18. Poveži odgovarajući grad sa rijekom koja kroz njega protiče:

a) Samara

_____ Dnjepar

b) Kijev

_____ Neva

c) Sankt Peterburg

_____ Volga

d) Rostov

_____ Don

19. Poveži odgovarajuću rijeku sa državama kroz koje protiče:

a) Dnjepar

_____ Rusija

b) Don

_____ Moldavija

c) Prut

_____ Bjelorusija

d) Berezina

_____ Ukrajina

20. Pridruži pojmove:

a) Ermitaž

_____ Kijev

b) Najdublja stanica metroa u svijetu(105m)

_____ Sankt Peterburg

c) Crvena crkva (Crkva svetih Simeona i Jelene)

_____ Kišinjev

d) Park Stefan cel Mare-Puškinov park

_____ Minsk

24. Poveži pojmove na način da na prazne linije upišete odgovarajuće slovo države kojoj pripadaju:

a) Ukrajina	_____ Moskva	_____ najveća luka
b) Rusija	_____ Brest	_____ Dnjestar
c) Moldavija	_____ Odesa	_____ Beloveška prašuma
d) Bjelorusija	_____ Tiraspol	_____ luka pet mora

25. Poveži gradove sa državama kojima pripadaju:

A) Moldavija	_____ Harkov, Donjeck, Odesa, Lavov
B) Rusija	_____ Bălți, Ungheni, Tiraspol, Bender
C) Ukrajina	_____ Brest, Mogilev, Vitebsk
D) Bjelorusija	_____ Soči, Rostov, Omsk, Krasnodar

26. Poveži narode sa skupinama kojima pripadaju:

A) Moldavci	_____ Ugrofinska skupina naroda
B) Tatari	_____ Romanska skupina naroda
C) Rusi	_____ Altajska skupina naroda
D) Karelijci	_____ Slavska skupina naroda

27. Poveži vrstu klime sa vegetacijom koja je za nju karakteristična:

a) oštra kontinentalna	_____ stepe
b) polarna	_____ tajga
c) sredozemna	_____ tundra
d) kontinentalna	_____ makija

28. Poveži rijeke sa pripadajućim slivovima:

a) Njemen	_____ sliv Sjevernog ledenog mora
b) Prut	_____ Baltički sliv
c) Ural	_____ Crnomorski sliv
d) Pečora	_____ Kaspijski sliv

29. Poveži pojmove:

a) Elbrus	_____ Bjelorusija	_____ 2061m
b) Hoverla	_____ Moldavija	_____ 430m
c) Džeržinski	_____ Rusija	_____ 5642m
d) Belanesti	_____ Ukrajina	_____ 345m.

30. Poveži pojmove:

A) Transibirska željeznica	_____ 1742 m
B) Volga	_____ -71,1 stepen C
C) Bajkalsko jezero	_____ 3688 km
D) Ojmjakon	_____ 9297 km

Zaokruži:

31. Koji grad na području Rusije ima UTC +3?
- a) Irkutsk
 - b) Omsk
 - c) Moskva
 - d) Kalinjingrad
 - e) Volgograd
32. Koja su od navedenih industrijskih središta Ukrajine ujedno i luke na rijeci Dnjepar?
- a) Dnipropetrovs'k
 - b) Harkiv (Harkov)
 - c) Kyiv (Kijev)
 - d) L'viv (Lavov)
 - e) Kryvyj Rih (Krivoj Rog)
33. Među navedenim gradovima, u sjevernom hladnom toplotnom pojasu nalaze se:
- a) Arhangelsk b) Gällivare c) Murmansk d) Oulu e) Perm
34. Koja se od navedenih mora zaleđuju tokom zime?
- a) Crno b) Bijelo c) Norveško d) Sjeverno e) Azovsko
35. Koje od navedenih rijeka protiču Istočnoeuropskom nizijom?
- a) Don b) Irtiš c) Jenisej d) Ob e) Sjeverna Dvina
36. Koje od navedenih gradova povezuje Transsibirska željeznica?
- a) Irkutsk b) Jakutsk c) Omsk d) Saratov e) Volgograd
37. Koje su među navedenim europskim rijekama najduže?
- a) Don b) Dunav c) Pečora d) Rajna e) Ural
38. Koja rijeka predstavlja granicu između Kine i Rusije?
- a) Amur
 - b) Pečora
 - c) Dnjepar
 - d) Irtiš

39. Rusija na istoku izlazi na:

- a) Baltičko more
- b) Atlanski okean
- c) Tihi okean
- d) Crno more

40. Najdublje jezero na svijetu, koje se nalazi u azijskom dijelu Rusije, naziva se:

- a) Onjega
- b) Jana
- c) Bajkalsko
- d) Ladoga

41. Najduža rijeka evropskog dijela Rusije je:

- a) Don
- b) Oka
- c) Volga
- d) Zapadna Dvina

42. Koja ostrva pripadaju Rusiji:

- a) Tajmir
- b) Nova Zemlja
- c) Kamčatka
- d) Novosibirska ostrva

43. Najviši vrh na Kavkazu je:

- a) Elbrus
- b) Gora Narodnaja
- c) Elburs
- d) Džeržinski

44. Oko Kaspijskog jezera se nalazi:

- a) Prikaspijska nizija
- b) Istočnoevropska nizija
- c) Zapadnosibirska nizija
- d) Sjevernosibirska nizija

45. Koliko časovnih/vremenskih zona se izdvaja u Rusiji?

- a) 11
- b) 5
- c) 2
- d) 7

46. Najveća površina Rusije ima:

- a) Subpolarnu
- b) Polarnu klimu
- c) Oštru kontinentalnu klimu
- d) Subtropsku klimu

47. Zapadnosibirska nizija je najveća nizija:

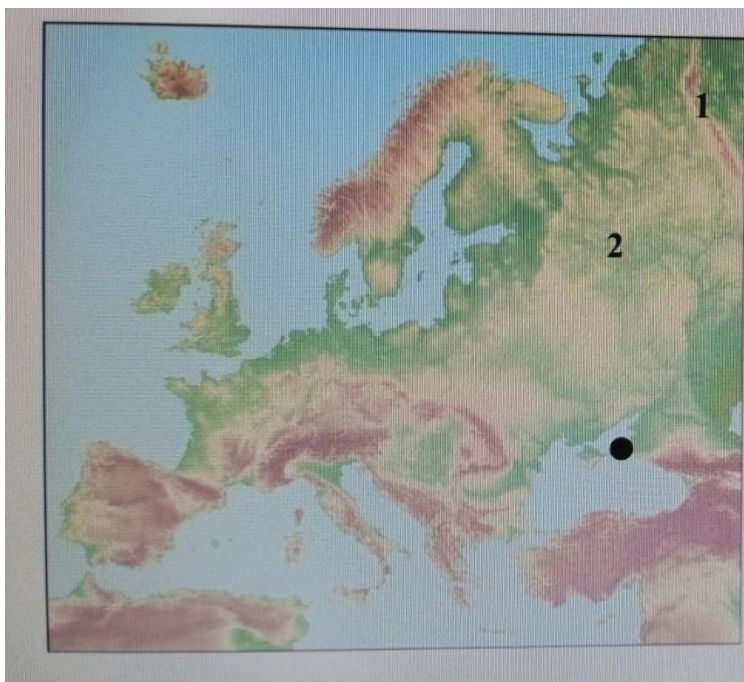
- a) Azije
- b) Evrope
- c) Ukrajine
- d) Kazahstana

48. Najduže rijeke azijskog dijela Rusije su:

- a) Irtiš,Don, Jenisej
- b) Lena, Irtiš, Jenisej
- c) Ob, Lena,Don
- d) Neva, Jenisej,Ob

Geografske karte:

49. Slijedeći zadatak riješiti pomoću slijepe karte

- a) Brojem 1 označeno je gorje _____.
- b) Brojem 2 označena je _____ nizija.
- c) Gorje pod brojem 1 je ujedno i granica između Evrope i _____.
- d) Crnom tačkom na karti označen je prolaz koji se naziva _____.

50. Na slijepoj karti brojevima su označena mora na koja imaju izlaz države Istočne Evrope. Upiši pored karte nazive mora:

1. _____,

2. _____,

3. _____,

4. _____,

5. _____.

Kojem okeanu pripadaju mora pod brojevima 1 i 2 ?

Pripadaju _____ okeanu.

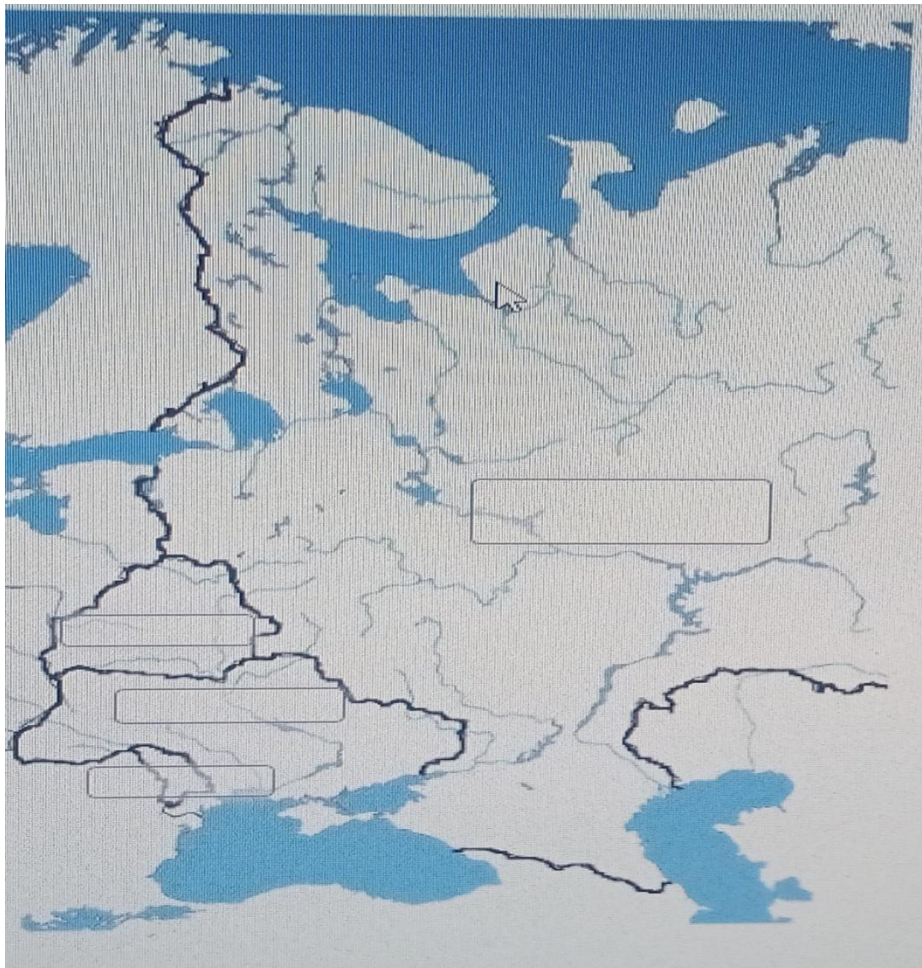
51. Na karti označi rijeke i jezera tako da upišeš broj tamo gdje se rijeka ili jezero nalazi:

1.Volga; 2.Don; 3.Kaspijsko jezero; 4.Pečora; 5.Sjeverna Dvina; 6.Dnjepar; 7.jezero Ladoga;
8.Pripjat; 9.jezero Onega.

52. Na slijepoj karti imenuj države Istočne Evrope

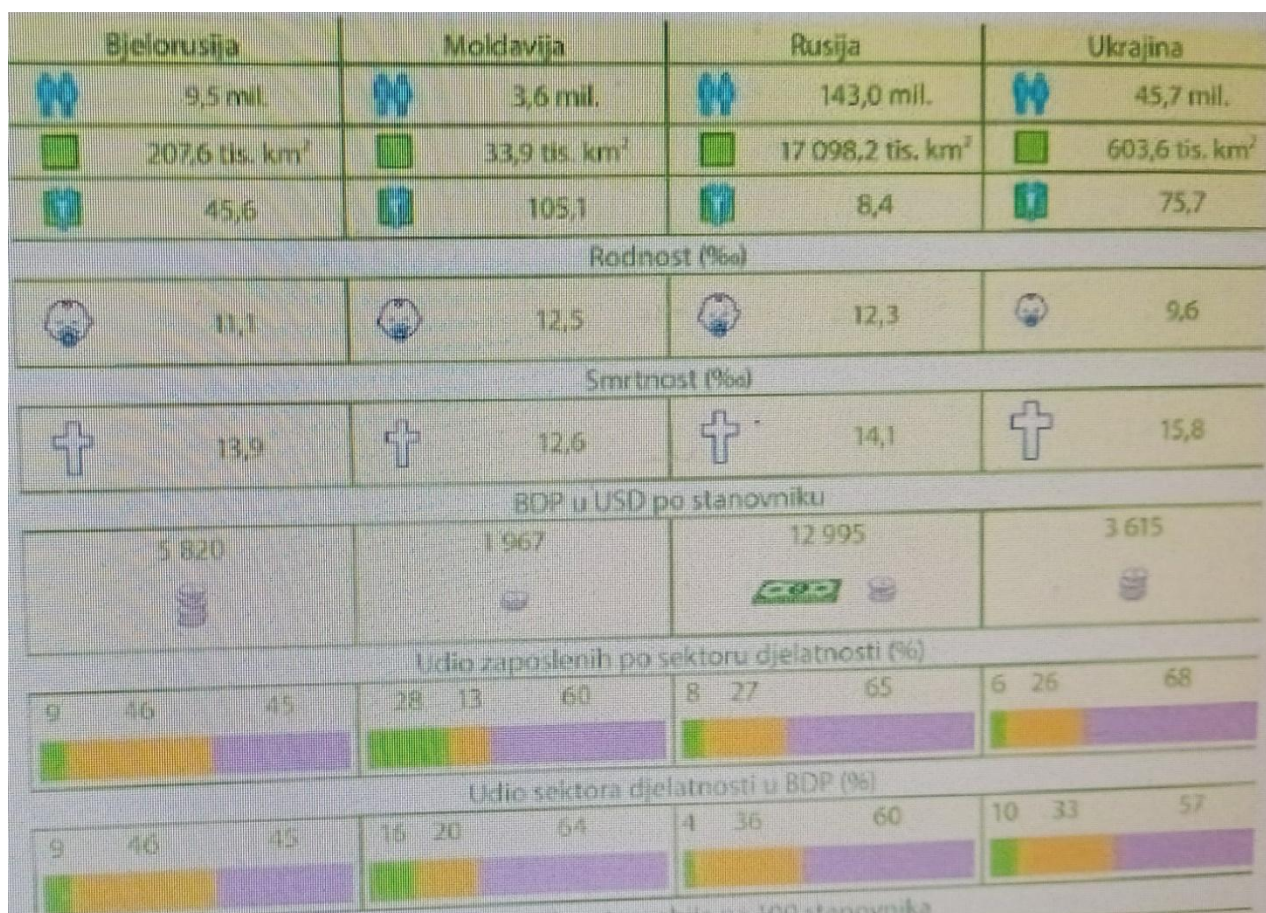
a) Upiši u pravougaonike njihove nazive

a) U tabelu poredaj države Istočne Evrope po veličini od najveće do najmanje i imenuj glavne gradove.

DRŽAVA	GLAVNI GRAD
1.	
2.	
3.	
4.	

53. U slijedećem zadatku odgovorite na pitanja na osnovu priložene karte:

- Površinom najveća država Istočne Evrope je _____,
- Površinom i brojem stanovnika najmanja država Istočne Evrope je _____,
- Najveću gustinu naseljenosti po km² ima _____ i ona iznosi _____.
- Najmanju stopu rodnošći ima _____ i ona iznosi _____.
- Najveću stopu smrtnosti ima _____ i ona iznosi _____.
- Najveći BDP po stanovniku ima _____ i iznosi _____.

Pitanja za razmišljanje:

54. Pažljivo pročitaj tekst o Zapadnosibirskoj nizini i riješi zadatak kao što je napisano u uputstvu. U tekstu ima netačnih tvrdnji u rečenicama. U tabelu ispod teksta upiši netačan pojam i kako bi trebalo pravilno da piše, tj. tačan pojam.

Zapadnosibirska nizina se smjestila između gorja Ural na zapadu i rijeke Irliš na istoku. To je nizijski prostor čiji najveći dio prekriva tajga. Ona obiluje rijekama čija su ušća duže zaleđena od izvorišnih dijelova. Posljedica takve situacije je razlijevanje rijeka u donjim tokovima i stvaranje močvara i privremenih jezera.

Zapadnosibirska nizina je privredno vrlo značajno područje Ruske Federacije zbog velikih zaliha prirodnog plina i nafte. Jačem naseljavanju prostora Zapadnosibirske nizine pridonijela je gradnja Transsibirske željeznice koja je dovršena početkom 20. stoljeća. U izvorišnom dijelu rijeke Ob smjestio se Donecki bazen koji obiluje zalihama kamenog ugljena i željezne rude.

Najmnogoljudniji grad Zapadnosibirske nizine koji se smjestio u istoimenom bazenu i koji svoj nastanakuguje gore navedenoj željezničkoj pruzi je Irkutsk.

NETAČAN POJAM	TAČAN POJAM

55. Pažljivo pročitaj tekst o Kaspijskom jezeru i riješi zadatak kao što je napisano u uputstvu. U tekstu ima netačnih tvrdnji u rečenicama. U tabelu ispod teksta upiši netačan pojam i kako bi trebalo pravilno da piše, tj. tačan pojam.

Kaspijsko jezero je površinom najveće jezero na Zemlji i njime prolazi dio dogovorene granice između Europe i Azije. Kaspijsko jezero je sastavni dio teritorija pet država, a sjeverna obala je podijeljena između Ukrajine i Rusije. U odnosu prema morskoj razini, Kaspijsko jezero je površinom najveća kriptodepresija na svijetu. Rijeka koja donosi najveću količinu vode u Kaspijsko jezero je rijeka Ural. Podzemlje Kaspijskog jezera bogato je naftom i zemnim plinom.

NETAČAN POJAM	TAČAN POJAM

56. Pročitajte tekst i nakon toga uradite postavljene zadatke:

KAVKAZ

Kavkaz leži između Azovskog, Crnog i Kaspijskog mora i sastoji se od glavnog kavkaskog lanca i susjednih regija Sjevernog i Južnog Kavkaza.

Središnji Kavkaz je najviša planina, pa stoga privlači ljubitelje ekstremnih avantura. Najviše visoki vrh Kavkaz - planina Elbrus (5642 m). Ovaj ugašeni vulkan s dva vrha, prekrivena snježnim kapama, koje se ne tope. Nudimo planinarenje na Kavkazu s usponom na Elbrus za početnike i iskusne turiste.

Elbrus - ovo je naziv područja od zapadnog podnožja Elbrusa do rijeke Chegem na istoku. Ovo je teritorij Kabardino-Balkarije, predstavljen mnogim visokim planinskim lancima. Pješачke ture na Kavkazu u regiji Elbrus često su povećane složenosti i zahtijevaju od planinara izdržljivost i iskustvo planinarenja.

Zapadni Kavkaz je ravniji od središnjeg. Ovdje se visoravni spajaju sa šumskim krajolicima i dolinama. Trekking na zapadnom Kavkazu je najbolji za prvi posjet veličanstvene planine.

Pitanje 1: PENJANJE NA PLANINU KAVKAZ

Planina Kavkaz je dostupna posjetiocima od 1. jula do 27. augusta svake godine. Oko 200 000 ljudi popne se na planinu Kavkaz u tom periodu.

Zadatak 1

Koliko se približno ljudi, u prosjeku, svakog dana popne na Kavkaz?

- A 340
- B 710
- C 7100
- D 3448

LITERATURA/IZVORI:

1. Geografija 7, Damir Džafić, Anđelina Sulejmanović, NAM Tuzla i Vrijeme Zenica, 2010g.
2. Geografija za 7. razred, Greta Župančić, Dječija knjiga i Bosanska riječ Sarajevo, 2010.g.
3. Geografija za 7. razred, Greta Župančić, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2004.g.
4. Geografija 3, Zoran Klarić, Tomislav Jelić, Snježana Dumančić, Alfa Mostar, 2015.g.
5. Geografija 7, Enisa Kulašin, Bosanska knjiga, Sarajevo, 2018.g.
6. Gea 8, udžbenik geografije za osmi razred devetogodišnje osnovne škole; Milan Ilić, Danijel Orešić, Ivan Madžar, Školska naklada, Mostar, 2013.g.
7. <https://www.skolica.net/geografija>
8. <https://hr.wikipedia.org/wiki/Geografija>
9. <https://www.knjiga.ba/Azija-Krug>
10. <https://bs.wikipedia.org>
11. <https://www.youtube.com/watch?v=OoEuaV5kXbs>
12. <http://os-vinica.skole.hr/geografija>
13. <https://wordwall.net/hr/>
14. <https://www.slideshare.net/ines1964/europa-zavrsni-7razred>
15. <https://www.proprofs.com/quiz-school/sl/story.php?title=kviz-znanja-iz-geografijemislis-da-znas-sve>